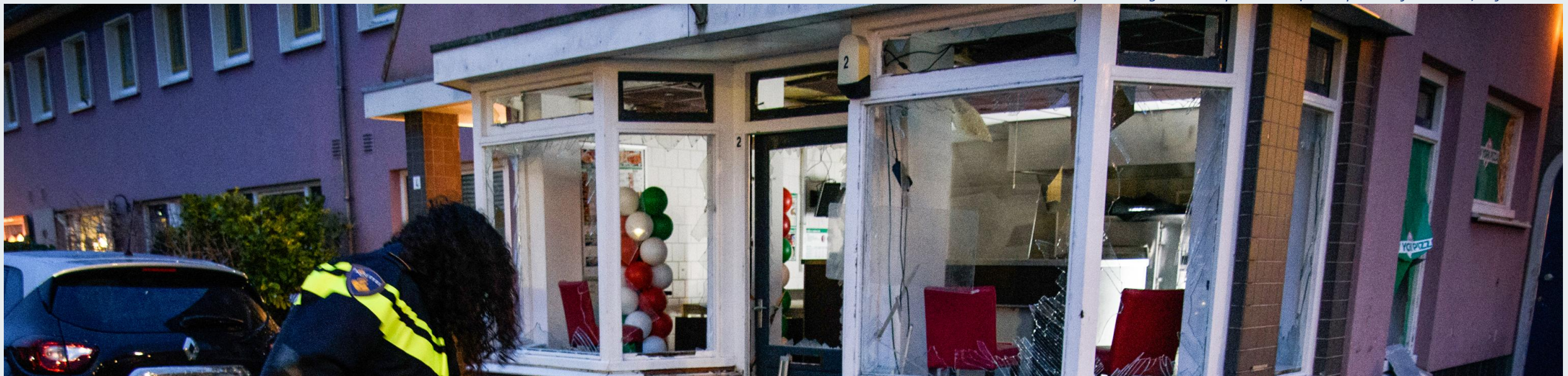

Analyse 'Aanslagen met explosieven'

in de periode jan.2023 t/m jun.2026

Onderzoeksvragen

Aard en omvang van de aanslagen met explosieven (inclusief de pogingen)

1. Hoeveel **aanslagen met explosieven** waren er in Nederland in de periode januari 2023 t/m juni 2026?
2. Wat waren de **doelwitten** van deze aanslagen met explosieven?
3. Welke **soorten explosieven** werden bij deze aanslagen gebruikt?
4. In welke **regionale politie-eenheden, gemeenten en wijken** vonden de aanslagen met explosieven plaats?

Bij de aanslagen betrokken verdachten en slachtoffers

1. Bij hoeveel van de aanslagen met explosieven was een **verdachte(n)** en/of **slachtoffer(s)** bekend?
2. Welke **criminele carrière** was bekend van deze **verdachten**?
3. Wat waren de **persoonskenmerken** van de **verdachten** en **slachtoffers** van deze aanslagen met explosieven?

Methodologische inleiding

De politie registreert delicten in het politieregistratiesysteem **Basisvoorziening Handhaving (BVH)** op basis van vaststaande omschrijvingen, ook wel maatschappelijke klassen genoemd. Voor aanslagen met explosieven is geen apart registratieveld beschikbaar in de BVH. In plaats daarvan worden deze delicten geregistreerd onder maatschappelijke klassen die gerelateerd zijn aan de aard van het incident, zoals brandstichting, vernielingen, etc. Dit maakt het niet eenvoudig aanslagen met een explosief in de BVH te identificeren.

Om toch inzicht te kunnen geven in het aantal incidenten met explosieven houdt het **Landelijk Forensisch Coördinatie Team (LFCT)** van de politie sinds 2022 een aparte registratielijst bij. Het gaat daarbij expliciet om incidenten met explosieven en niet om explosies in het algemeen (zoals bijvoorbeeld een gasexplosie al dan niet als gevolg van brandstichting). Voor deze analyse zijn vervolgens alleen de incidenten geselecteerd die gaan over aanslagen met explosieven, inclusief de pogingen tot (zoals bijvoorbeeld wanneer een explosief tijdens een aanslag niet is afgegaan). Andere type incidenten met explosieven, zoals plofkraken en aantreffen van vuurwerk worden niet meegenomen. Het LFCT documenteert niet alleen de aantallen maar ook de bredere context; de locatie, het doelwit en het type explosief dat is gebruikt. Deze LFCT-lijst vormt de basis voor deze analyse. Bij het verrijken van de lijst met bruikbare x- en y-coördinaten en bijbehorende verdachten en slachtoffers is een aanvullende validatiestap uitgevoerd.

Met behulp van de registratielijst van aanslagen met explosieven zijn de bijbehorende **verdachten** en **slachtoffers** in de BVH geselecteerd. Bij 15% van de aanslagen met explosieven was zowel geen verdachte als geen slachtoffer geregistreerd. Bij 76% geen verdachte, bij 20% geen slachtoffer. Voor verdachten geldt dat het alle bij de aanslagen geregistreerde verdachten zijn, niet alleen de aangehouden of naar het OM ingezonden verdachten. Er is geen onderscheid gemaakt tussen de mogelijke rollen die verdachten bij een aanslag kunnen hebben (bijv. opdrachtgever, uitvoerde). Voor de slachtoffers geldt dat zij op dezelfde manier zijn geselecteerd. Het gaat alleen om natuurlijke personen en er is niet gekeken of zij ook aangifte hebben gedaan. Vervolgens heeft het CBS een aantal persoonskenmerken aan de verdachten en slachtoffers gekoppeld. Wanneer een verdachte of slachtoffer vaker in combinatie met een aanslag voorkomt, tellen zijn of haar persoonskenmerken vaker mee. Bij de slachtoffers is belangrijk dat ze niet het beoogd doelwit hoeven te zijn geweest.

Deze analyse is een update van de quickscan die het IAT in 2024 uitvoerde. De huidige rapportageperiode is **januari 2023 t/m juni 2026**. De data is gegenereerd op 6 augustus 2026. Er is bewust voor gekozen om 2022 niet mee te nemen in deze update. In dat jaar werd de registratie opgestart en waarschijnlijk is sprake van onderrepresentatie. Nu is een voldoende lange periode beschikbaar waardoor 2022 achterwege kon worden gelaten. Ook in de data over 2023 is waarschijnlijk nog sprake van een registratie effect maar voor dat jaar is voldoende data om een beter beeld te geven, vooral relatief. Door de aanvullende validatiestap en door het na-ijleffect binnen lopende dossiers wijken de aantallen in lichte mate af van eerder gepubliceerde aantallen. Ten opzichte van de eerder gepubliceerde jaartotalen van 2023, 2024 en 2025 gaat het in deze analyse in totaal om negen aanslagen minder.

Definities Aanslagen met explosieven

Aanslagen met explosieven worden gedefinieerd als situaties waarin een **explosief** wordt geplaatst, gericht op een **specifiek object of subject**, met als ogenschijnlijk **doel intimidatie of bedreiging**. Het maakt hierbij niet uit of het explosief daadwerkelijk is afgegaan. **Poging tot** aanslag met een explosief maakt daarmee deel uit van deze analyse.

Aanslagen met explosieven worden onderverdeeld in **vijf doelwitcategorieën**:

Aanslag woning

Aanslag bedrijf

Aanslag voertuig

Aanslag Infrastructuur

Aanslag Overige (bijv. het gericht gooien van zwaar vuurwerk naar personen of objecten)

Er wordt onderscheid gemaakt in **vijf categorieën van explosieven**:

Vuurwerk (het niet aangepaste consumenten- en professioneel vuurwerk zoals Cobra's, shells, mortieren etc.)

VBC (Vuurwerk Brandstof Combinatie. Bijvoorbeeld een Cobra in combinatie met een flesje benzine of een busje met gas. Molotov cocktails vallen niet onder VBC omdat hierbij geen vuurwerk of ander explosief wordt gebruikt)

IED ATM* (zelfgemaakte explosieven die ook worden gebruikt voor aanvallen op geldautomaten)

Conventioneel (alle niet aangepaste militaire explosieven)

'Anders' - de resterende categorie

Geen aanslag met explosieven

Aanslagen met explosieven vallen onder 'incidenten met explosieven'. Daaronder vallen ook plofkraken en het aantreffen van niet ontplofte explosieven (in opslag of meegedragen door iemand) en 'overige incidenten met explosieven' (bijvoorbeeld ongelukken met explosieven).

Een Molotov cocktail wordt niet gezien als explosief. Het gooien ermee wordt geregistreerd als brandstichting. Ook brandstichting met een explosie tot gevolg wordt niet geregistreerd als aanslag met een explosief. Het opblazen van prullenbakken, brievenbussen e.d. in de openbare ruimte zonder dat het gericht is op een persoon wordt geregistreerd als baldadigheid. Dreigen met een explosief of het aantreffen van een op een explosief gelijkend object dat geen daadwerkelijk explosief materiaal bevat, wordt geregistreerd als bedreiging of bommelding.

Aard en omvang van de aanslagen met explosieven

Afname aantal aanslagen met explosieven in eerste half jaar 2026

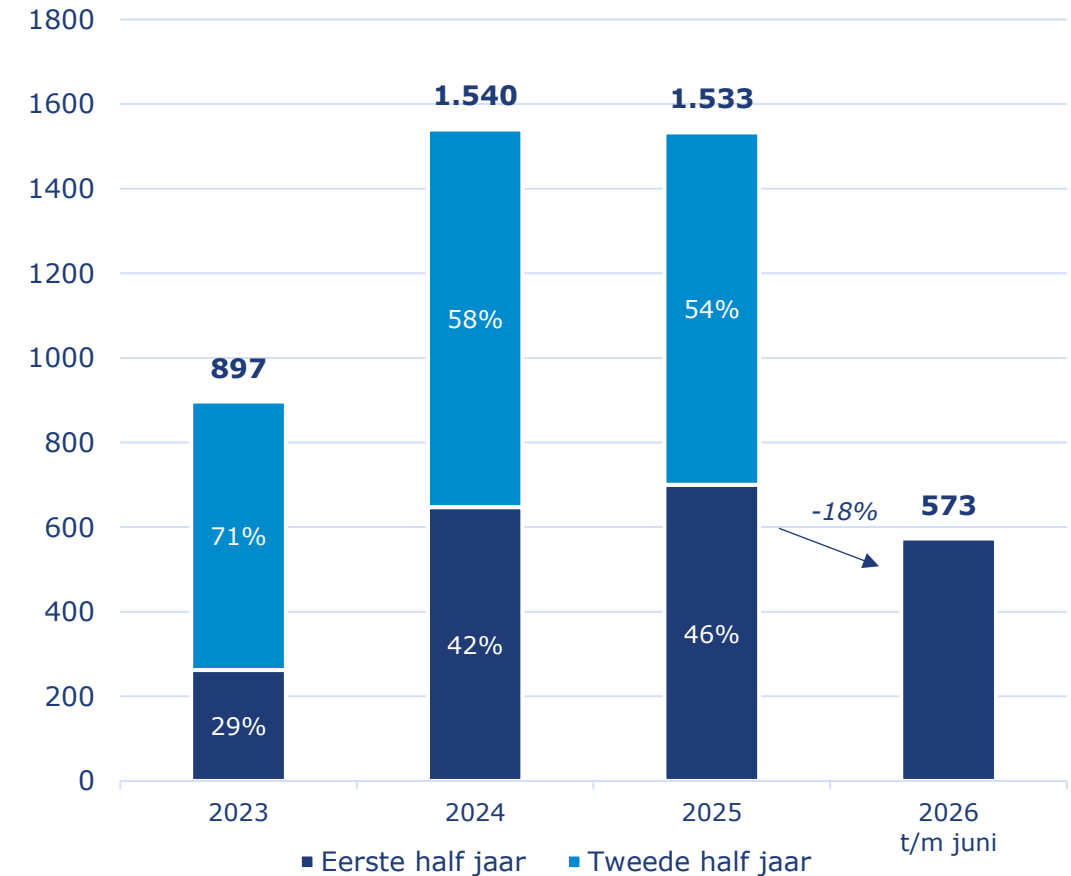
4.543 aanslagen met explosieven

in de periode jan.2023 t/m jun.2026

In 2024 en 2025 was het aandeel aanslagen in het eerste half jaar respectievelijk 42% en 46% van het jaartotaal. Het aantal aanslagen met explosieven nam in het eerste half jaar van 2026 met 18% af ten opzichte van dezelfde periode in 2025.

Het beeld over het totaal aantal aanslagen in 2023 was vermoedelijk niet volledig, waardoor een vergelijking met de daaropvolgende jaren met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd moest worden.

Aantal aanslagen met explosieven per jaar

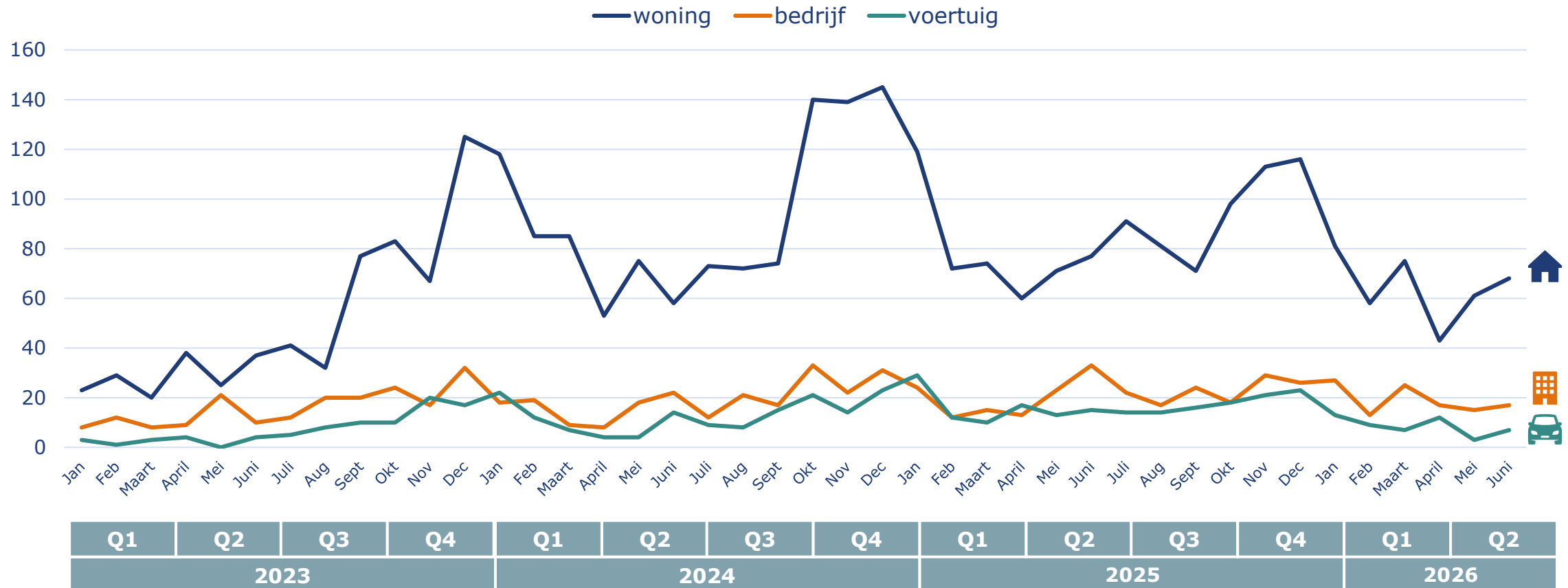
Seizoenpatroon: meeste aanslagen met explosieven in het eind van Q4 en begin Q1

Aantal aanslagen met explosieven per maand

Trend aanslagen met explosieven naar doelwit; bedrijven minder sterk seizoenspatroon

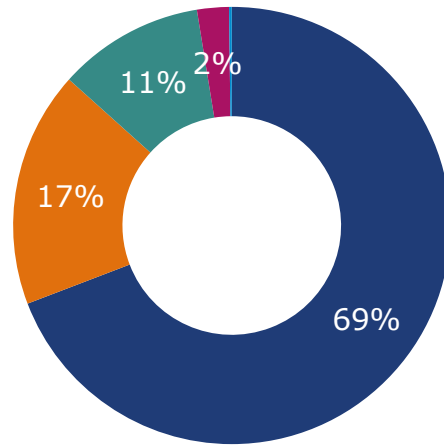
Aantal aanslagen met explosieven voor top drie* typen doelwit per maand

*aantallen zijn exclusief de aanslagen met explosieven op de doelwittypen 'infra' en 'overig'.

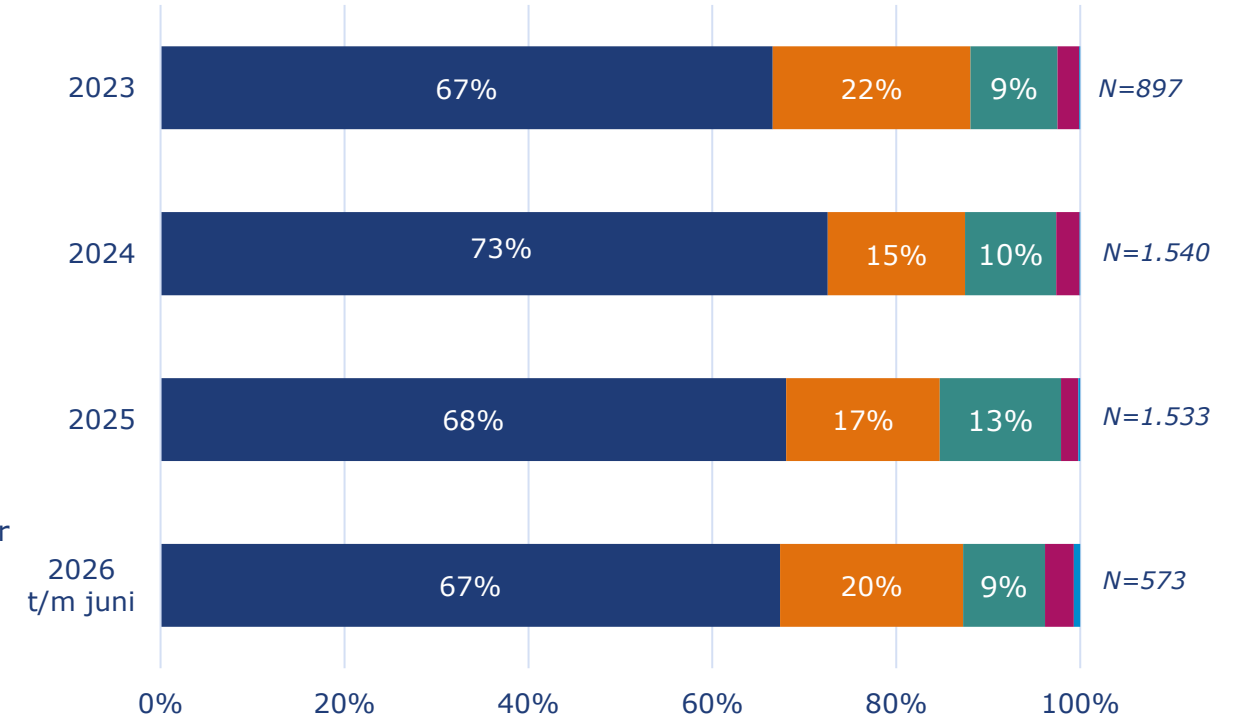
De meeste aanslagen met explosieven waren gericht op woningen

Aandeel aanslagen met explosieven naar
doelwit jan.2023 t/m jun.2026
(N=4.543)

- Aanslag woning
- Aanslag bedrijf
- Aanslag voertuig
- Aanslag Overige
- Aanslag Infrastructuur

Aandeel aanslagen met explosieven naar
doelwit per jaar

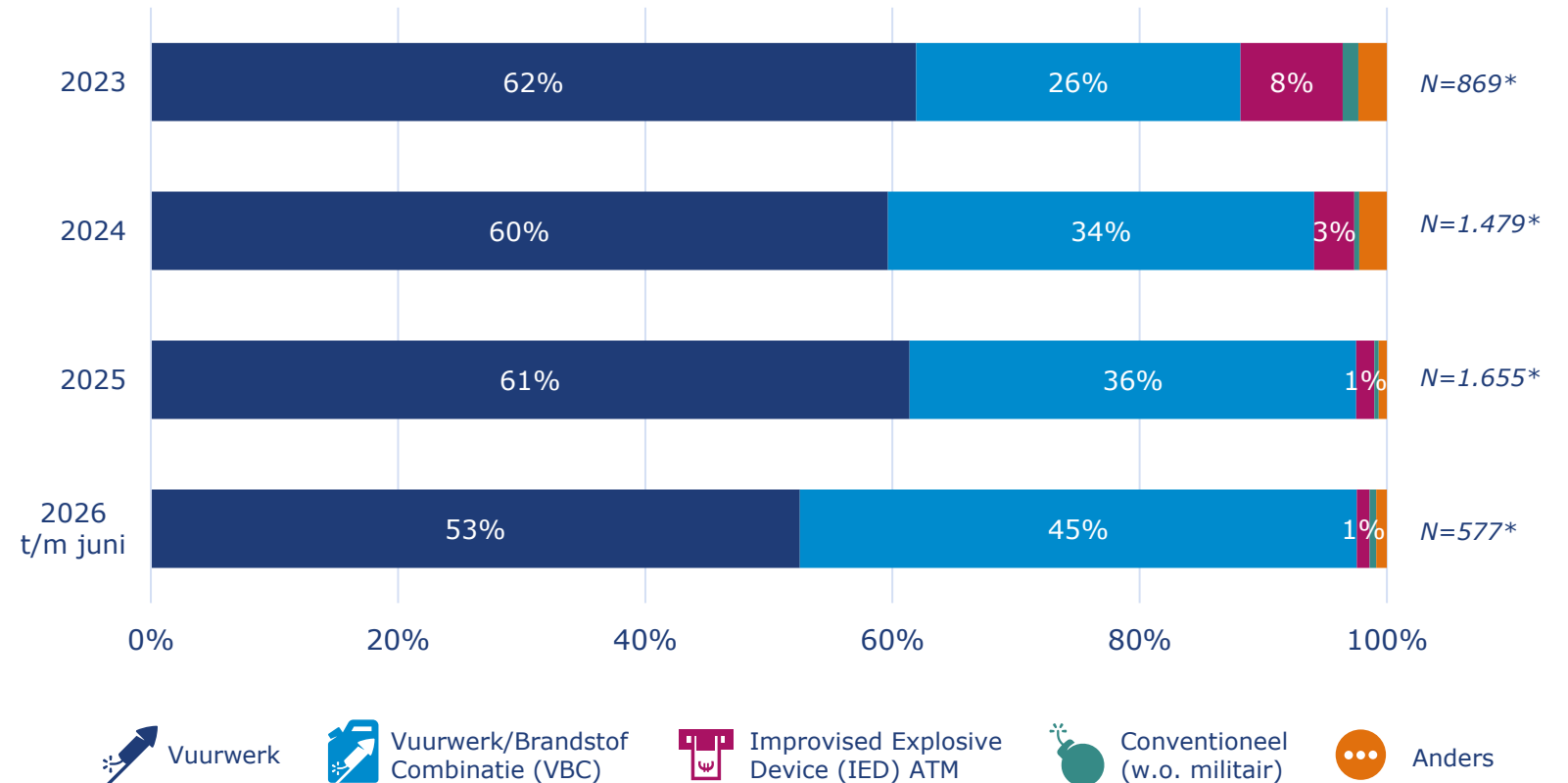

Toename in het gebruik van vuurwerk/brandstof combinatie (VBC)

In meer dan de helft van alle aanslagen met explosieven werd gebruikgemaakt van alleen vuurwerk.

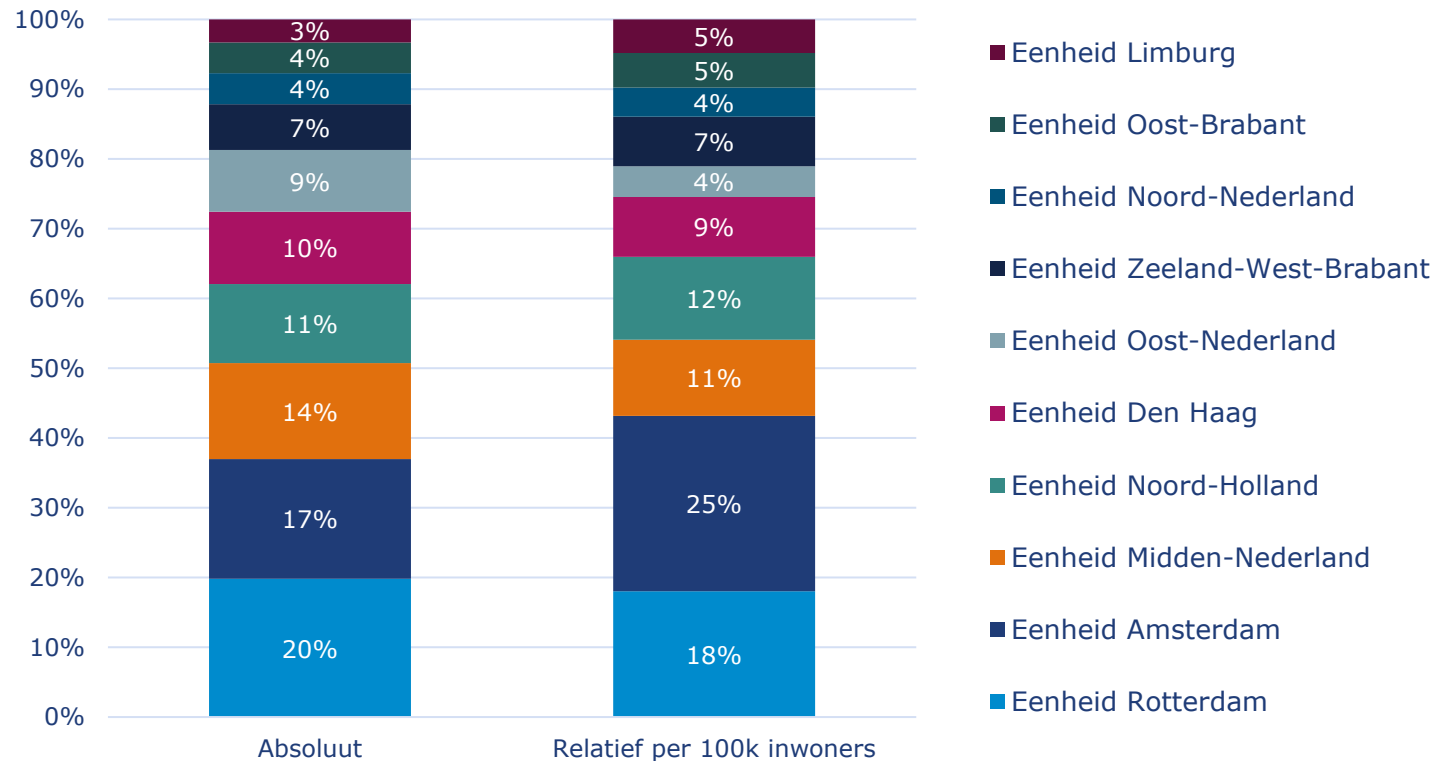
Er was een sterke toename te zien in het gebruik van vuurwerk-brandstof combinaties (VBC); van 26% in 2023 naar 45% in de eerste zes maanden van 2026. Daarbij nam het gebruik van IED ATM**, ook gebruikt bij aanvallen op geldautomaten, juist af.

Verdeling van typen explosief gebruikt bij aanslagen per jaar

Meeste aanslagen met explosieven in eenheid Rotterdam, relatieve per inwoners Amsterdam

Relatief aantal aanslagen met explosieven naar politie-eenheid
in de periode jan.2023 t/m jun.2026

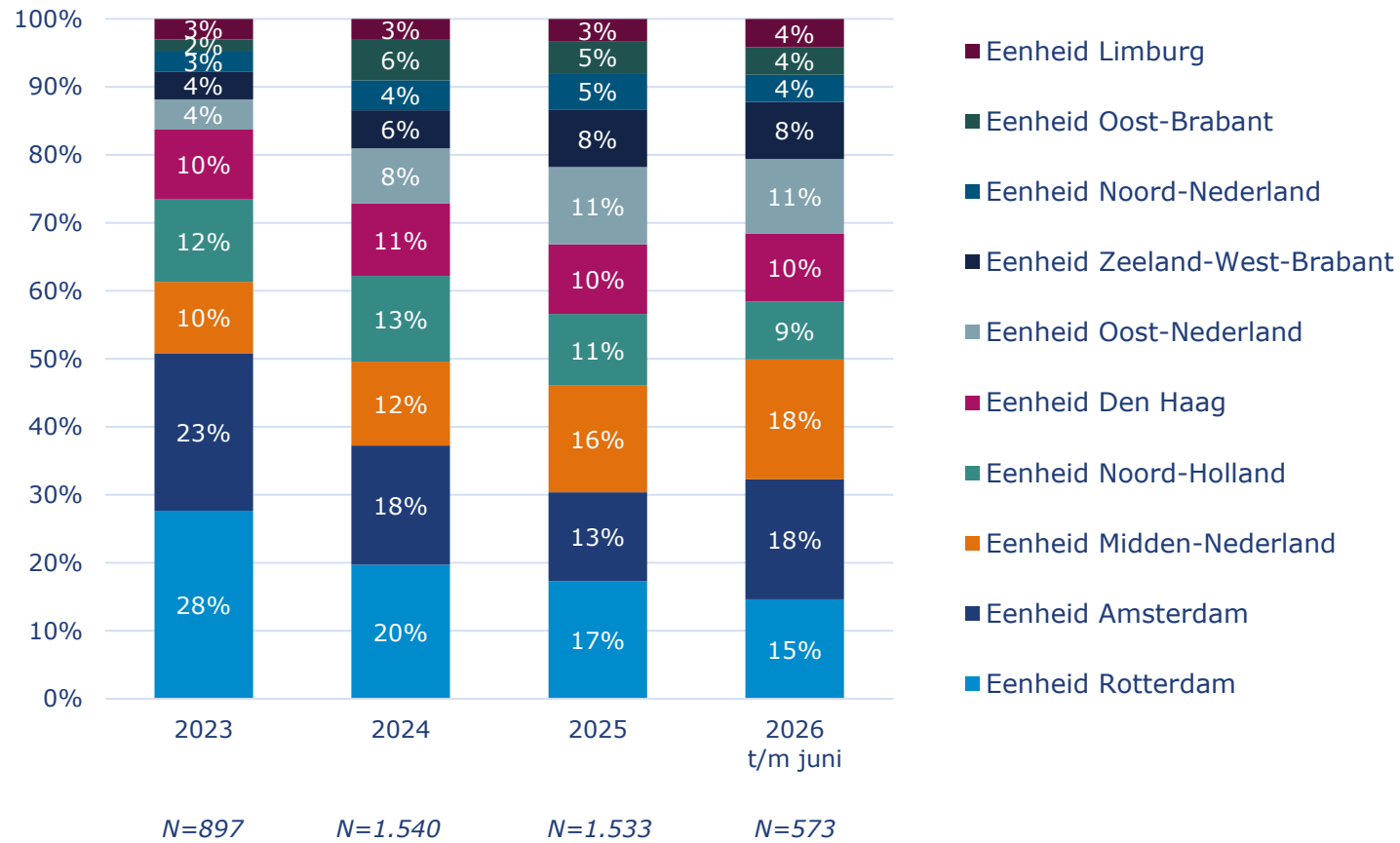

In de periode januari 2023 t/m juni 2026 vonden de meeste aanslagen in de politie-eenheden **Rotterdam** en **Amsterdam** plaats.

Relatief per 100.000 inwoners in een eenheid vonden de meeste aanslagen met explosieven plaats in eenheid Amsterdam. Daarnaast heeft de relatering aan het inwonertal het effect dat het aandeel van grotere eenheden als Midden-Nederland en Oost-Nederland kleiner is.

Relatieve toename politie-eenheden in het Oosten en Zuiden van het land

Relatief aantal aanslagen met explosieven naar politie-eenheid
in de periode jan.2023 t/m jun.2026

In de verschillende perioden binnen januari 2023 t/m juni 2026 vonden steeds de meeste aanslagen met explosieven plaats in de politie-eenheden **Rotterdam, Amsterdam en Midden-Nederland**.

Er was een verschuiving te zien waarbij het aandeel aanslagen in de eenheden in de Randstad licht afnam.

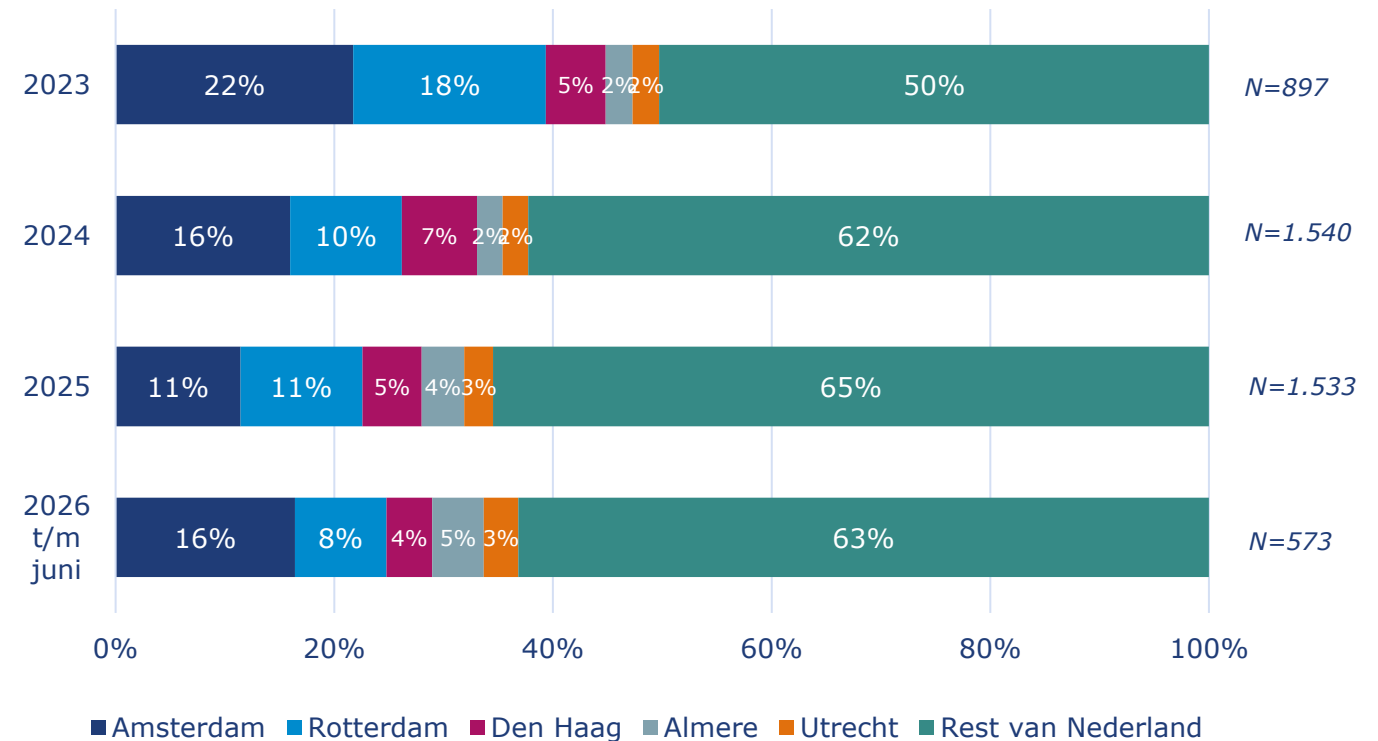
De minste aanslagen met explosieven vonden plaats in de eenheden Noord-Nederland, Oost-Brabant en Limburg.

Ruim één derde van de aanslagen met explosieven vond plaats in vijf gemeenten

Sinds 2024 vond steeds ongeveer 36% van de aanslagen met explosieven plaats in steeds dezelfde vijf gemeenten: **Amsterdam** gevolgd door **Rotterdam**, **Den Haag**, **Almere** en **Utrecht**.

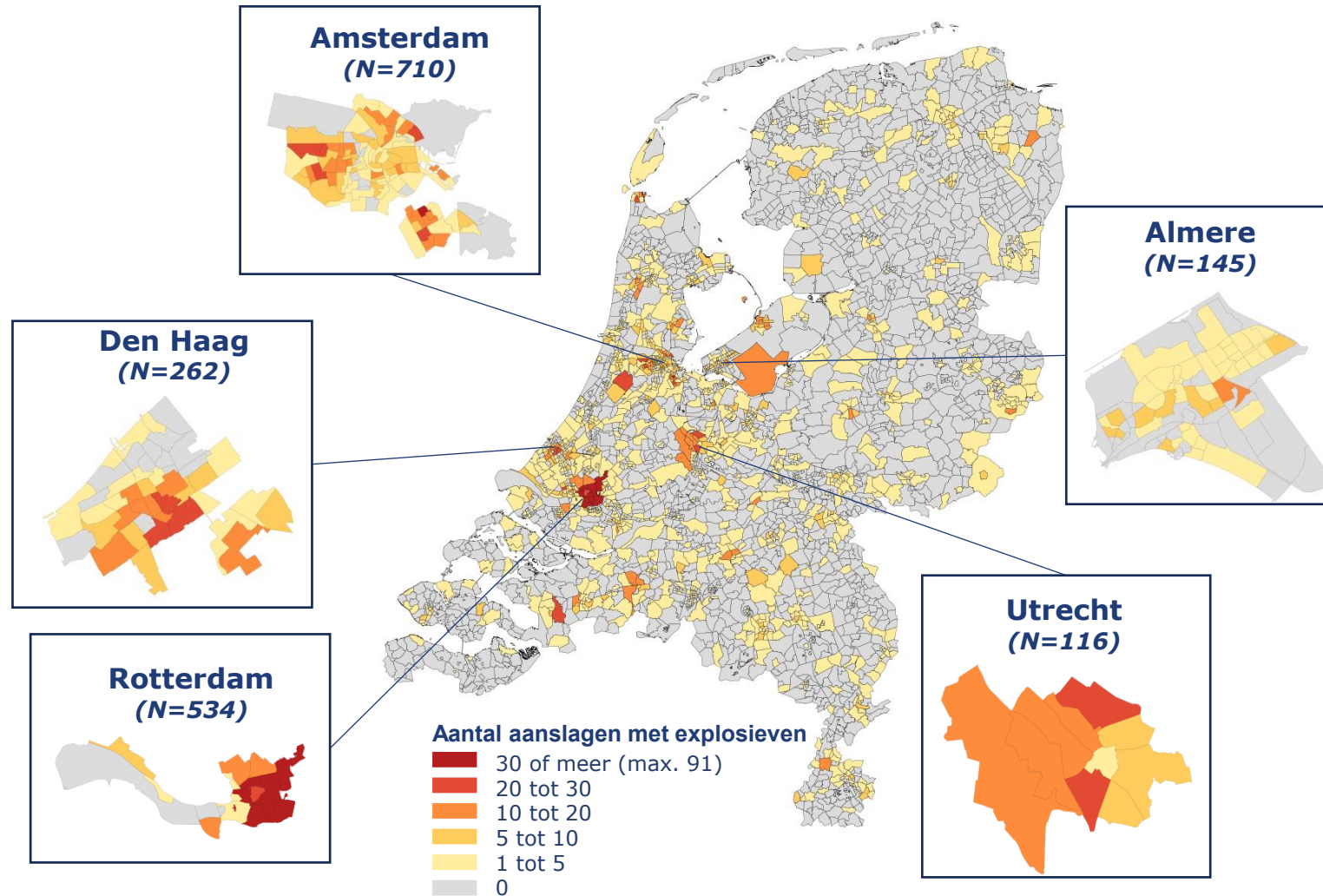
Het aandeel in Amsterdam en Rotterdam was in 2025 bijna gelijk waarna het voor Amsterdam in het eerste half jaar van 2026 weer toenam, naar 16% van het landelijk totaal.

Verdeling aanslagen met een explosief naar de 5 meest voorkomende gemeenten, per jaar

Binnen de vijf gemeenten met de meeste aanslagen werden specifieke wijken vaker getroffen

Jan.2023 t/m jun.2026

Veruit de meeste aanslagen met explosieven vonden in de analyseperiode plaats in de gemeenten **Amsterdam** en **Rotterdam**. Daarna waren Den Haag, Almere en Utrecht de gemeenten met de meeste aanslagen.

Sinds 2023 werden in totaal **710** aanslagen met explosieven in Amsterdam geregistreerd, en **534** in Rotterdam.

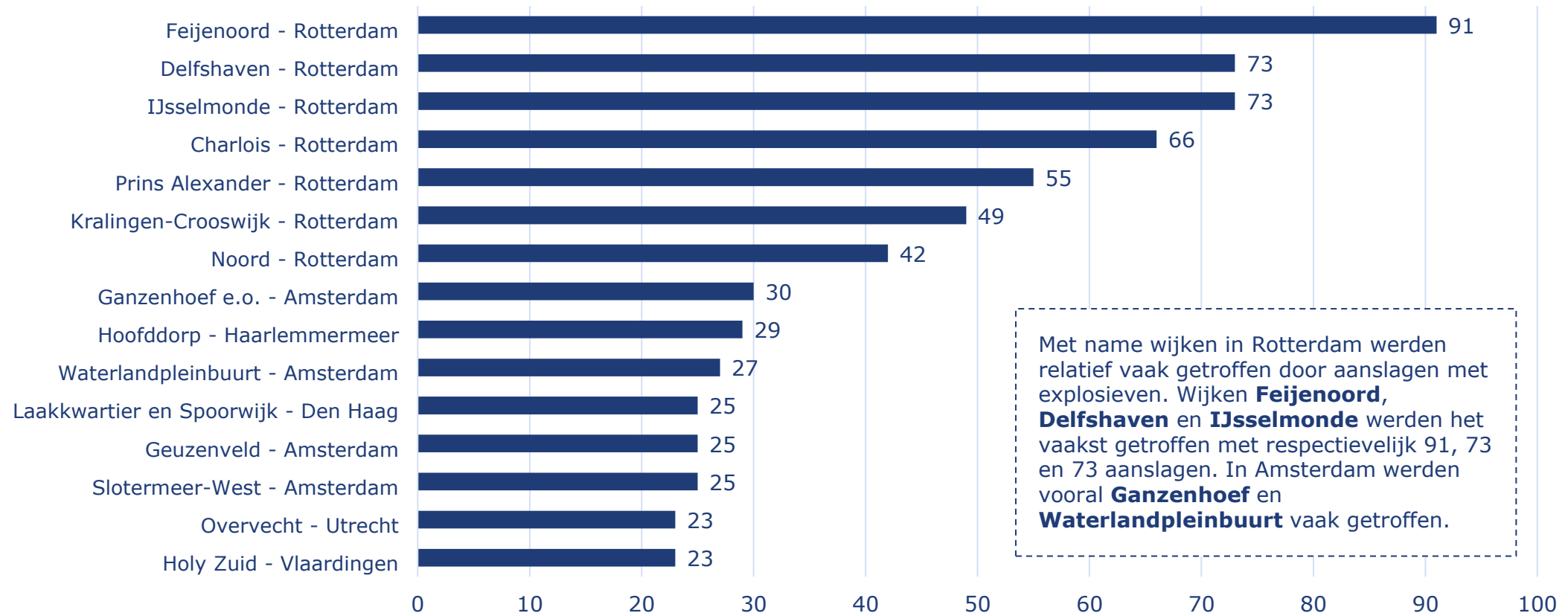
Inzoomend op de wijken van deze vijf gemeenten valt op dat de **wijken met 30 of meer aanslagen met explosieven** ook allemaal in Rotterdam en Amsterdam lagen.

Het zou interessant zijn deze aanslagen ook op wijkniveau te relateren aan het inwonertal van de wijk. Dat levert door de kleine aantallen echter een diffuus en vertekend beeld op; bijv. door veel bedrijven / grote bedrijventerreinen.

Rotterdamse wijken stonden bovenaan in aantal aanslagen met explosieven

De top-15 wijken met aanslagen met explosieven

In de periode jan.2023 t/m jun.2026

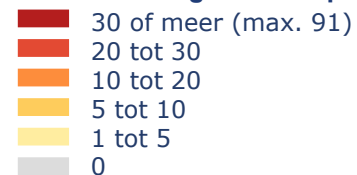
Ontwikkeling te zien in wijken met minimaal 10 incidenten in minimaal een van de jaren

Dit zijn de negentien wijken waarin in minimaal één van de jaren van de onderzoeksperiode minimaal tien aanslagen met explosieven plaatsvonden.

In de wijk Feijenoord in Rotterdam vonden alleen al in de eerste zes maanden van 2026 tussen de tien en twintig aanslagen met explosieven plaats. In de eerste jaren van de onderzoeksperiode waren dat er nog meer.

Alleen het eerste halfjaar van 2026 is meegenomen in deze analyse dus de aantallen in de rechter kolom kunnen nog toenemen.

Aantal aanslagen met explosieven

	2023	2024	2025	Eerste halfjaar 2026
Feijenoord - Rotterdam	30 of meer (max. 91)	20 tot 30	20 tot 30	10 tot 20
Delfshaven - Rotterdam	20 tot 30	10 tot 20	20 tot 30	5 tot 10
IJsselmonde - Rotterdam	10 tot 20	20 tot 30	30 of meer (max. 91)	1 tot 5
Charlois - Rotterdam	20 tot 30	10 tot 20	20 tot 30	5 tot 10
Prins Alexander - Rotterdam	5 tot 10	20 tot 30	10 tot 20	1 tot 5
Kralingen-Crooswijk - Rotterdam	10 tot 20	10 tot 20	10 tot 20	5 tot 10
Noord - Rotterdam	5 tot 10	10 tot 20	10 tot 20	5 tot 10
Ganzenhoef e.o. - Amsterdam	5 tot 10	10 tot 20	5 tot 10	1 tot 5
Geuzenveld - Amsterdam	5 tot 10	10 tot 20	1 tot 5	1 tot 5
Laakkwartier en Spoorwijk - 's-Gravenhage	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	1 tot 5
Holy Zuid - Vlaardingen	5 tot 10	10 tot 20	5 tot 10	1 tot 5
Moerwijk - 's-Gravenhage	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	1 tot 5
Bergen op Zoom-Oost - Bergen op Zoom	0	5 tot 10	10 tot 20	1 tot 5
Bouwlust - 's-Gravenhage	1 tot 5	10 tot 20	1 tot 5	1 tot 5
Stad binnen de Linie-Oost - Den Helder	1 tot 5	10 tot 20	1 tot 5	0
K-buurt - Amsterdam	1 tot 5	10 tot 20	1 tot 5	1 tot 5
Tussen de Vaarten Zuid - Almere	0	1 tot 5	10 tot 20	0
West - 's-Hertogenbosch	1 tot 5	10 tot 20	1 tot 5	0
Ypenburg - 's-Gravenhage	0	1 tot 5	10 tot 20	1 tot 5

Analyse van de **verdachten** en **slachtoffers** van aanslagen met explosieven

Bij 24% van de aanslagen werden verdachten geregistreerd, 12% kwam meer dan één keer voor

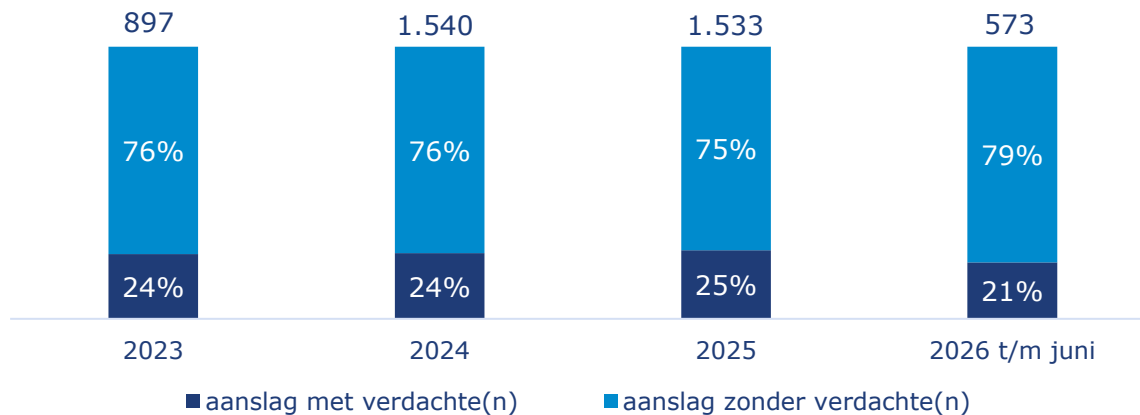

Bij **24%** van de aanslagen (1.091) met explosieven in de periode jan.2023 t/m jun.2026* werden één of meerdere verdachten geregistreerd. Dit zijn 1.669 unieke verdachten.

12% van de verdachten kwam **meer dan één keer** voor als verdachte van een aanslag met explosieven.

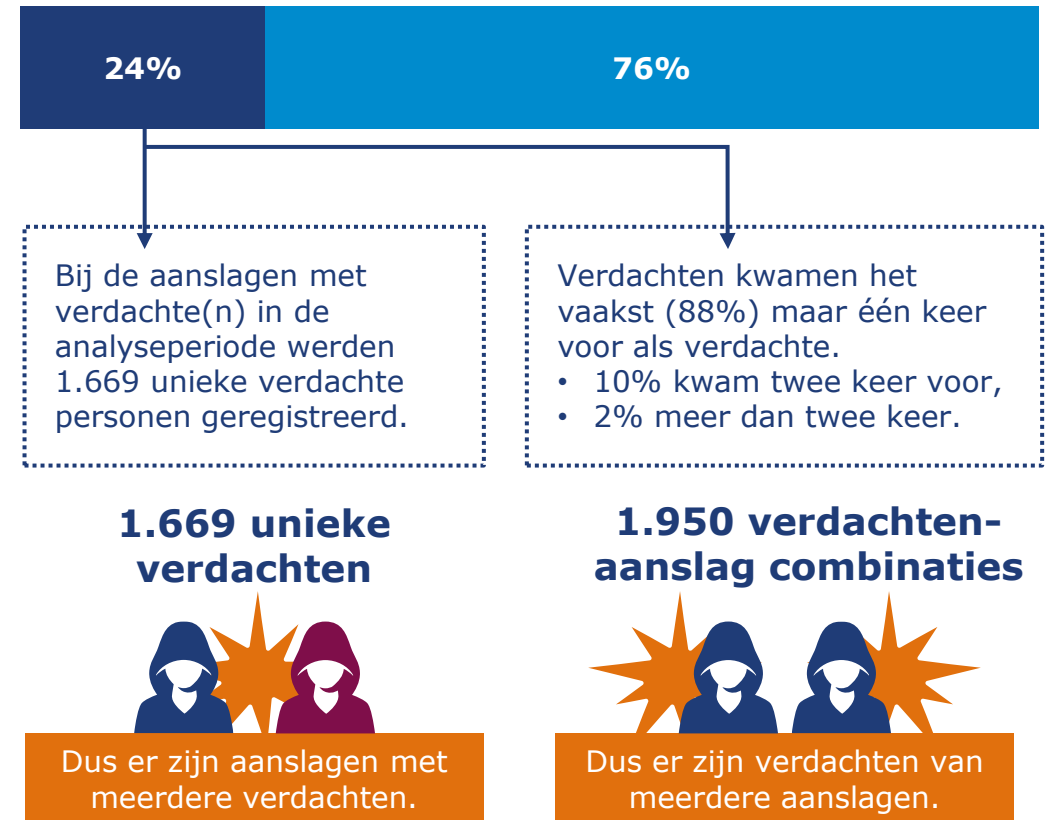
**Gemeten op 6 aug.2026. Als dossiers nog niet zijn afgesloten, kan het aantal verdachten nog veranderen. Het gaat om alle geregistreerde verdachten, niet alleen aangehouden of bij het OM ingezonden verdachten.*

4.543 aanslagen in analyseperiode. Jaarlijks aandeel, met en zonder verdachte(n)

4.543 aanslagen met explosieven in periode jan.2023 t/m jun. 2026.

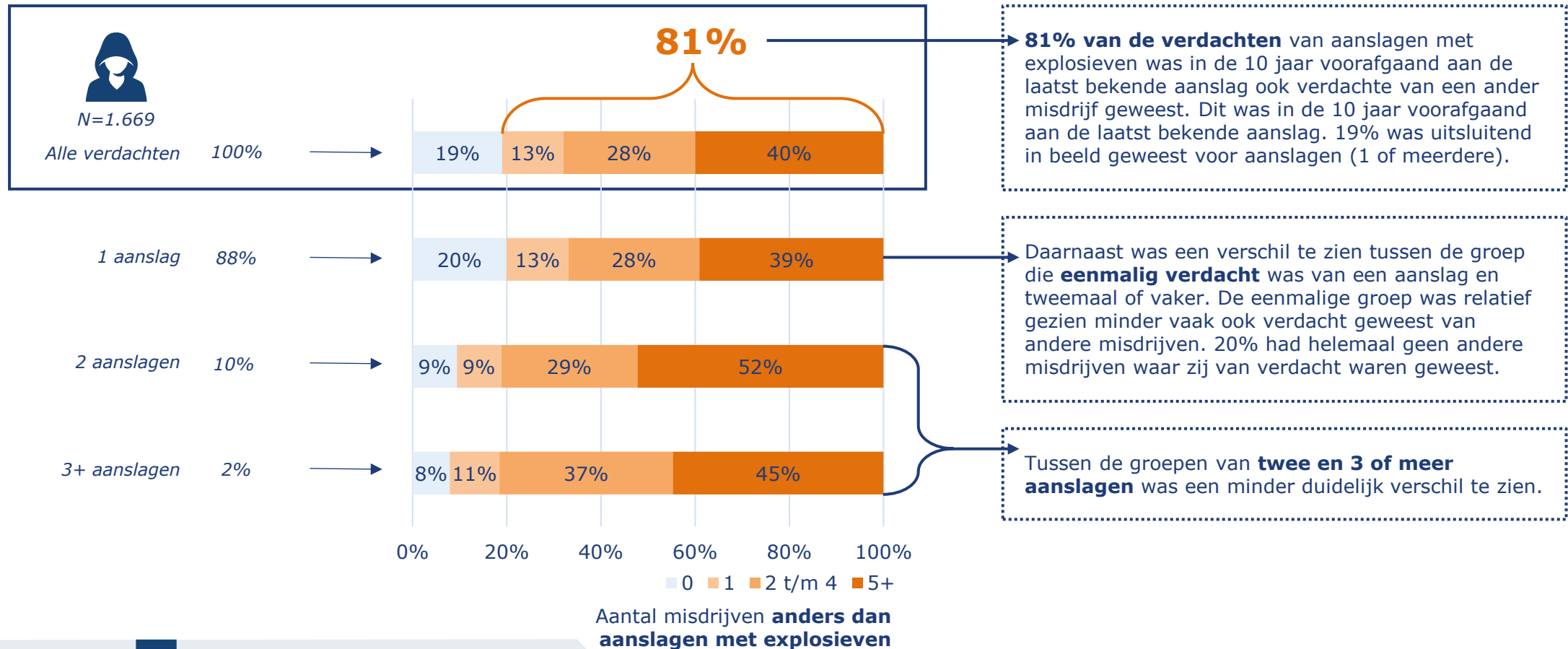
■ aanslag met verdachte(n) ■ aanslag zonder verdachte(n)

81% was eerder verdachte geweest van andere misdrijven dan de aanslagen met explosieven

Verdachten onderverdeeld naar aantal aanslagen in onderzoeksperiode en uitgesplitst naar aantal andere misdrijven waarvan zij verdacht waren geweest

– in de 10 jaar vóór de laatst bekende aanslag met explosieven, aanslagen met explosieven uit de analyse zijn uitgesloten –

Meestvoorkomende misdrijven uit carrière verdachten: vermogen, geweld, verkeer en vernieling

In de periode van tien jaar voorafgaand aan de laatst bekende aanslag met explosieven zagen we bij de verdachten een verscheidenheid aan andere delicten waarvan zij verdacht waren geweest. Dit betrof overkoepelend voornamelijk:

- **Vermogensdelicten (~40%)**
- **Geweld tegen personen (~20%)**
- Verkeer (~10%)**
- **Vernieling (~10%)**

Aanslagen met explosieven is in het registratiesysteem geen eigen incidentsoort. Zij worden onder de meest verwante incidentsoort geregistreerd (bijv. brandstichting, bomaanslag, vernieling). In bijna alle gevallen vallen deze onder bedreiging, vernieling c.q. zaakbeschadiging, brand/ontploffing en moord/doodslag. En dat zijn ook misdrijfcategorieën die rechts in de grafiek terugkomen bij antecedenen van de verdachten van aanslagen met explosieven uit de onderzoeksperiode.

Top-20 misdrijfantecedenten van de verdachten van aanslagen met explosieven

– in de 10 jaar vóór de laatst bekende aanslag met explosieven, aanslagen met explosieven uit de analyse zijn uitgesloten –
N=11.857

Verdachten van aanslagen met explosieven in de periode 2023 t/m juni 2026...

... waren bijna altijd man (95%)

Referentie: dat is hoger dan bij verdachten van alle misdrijven (87%) en mannen waren sterk oververtegenwoordigd t.o.v. de gehele Nederlandse bevolking, daar was 50% man.

... waren gemiddeld 22,6 jaar oud leeftijd

Referentie: gemiddeld waren de verdachten van alle misdrijven 33,1 jaar oud. De gemiddelde Nederlander was ouder (42,4 jaar).

De meest voorkomende leeftijd was 16 jaar

... waren over het algemeen geboren in Nederland (84%)

Referentie: dat is meer dan bij het totaal aantal verdachten van misdrijven (66%) en komt overeen met het aandeel van de gehele bevolking (83%).

... woonden meestal in (zeer) stedelijk gebied (72%)

Referentie: de referentiegroepen woonden minder vaak in (zeer) stedelijk gebied: 54% van alle verdachten en 51% de bevolking. De rest woonde in matig of in weinig tot niet stedelijk gebied.

... hadden het vaakst maximaal basisonderwijs, vmbo of mbo1 genoten (78%).

Referentie: onder verdachten van alle misdrijven had bijna de helft (45%) maximaal dit opleidingsniveau behaald. Het aandeel 'onbekend' bij verdachten is relatief groot waardoor geen vergelijking met de Nederlandse bevolking gemaakt kan worden.

... hadden in 10% van de gevallen een huishoudinkomen onder de lage inkomensgrens.

Referentie: dat is ongeveer gelijk aan de bredere groep verdachten van alle misdrijven (11%) en vaker dan gemeten binnen de algehele Nederlandse bevolking (4%).

... behoorden het vaakst tot het type huishouden 'eenouderhuishouden' (36%)

Referentie: binnen de groep verdachten van alle misdrijven was dat 15% en onder de Nederlandse bevolking was dat een nog lager percentage (9%).

Referentiepopulaties: verdachten van alle misdrijven in 2025 (N=246.910) en de Nederlandse bevolking als geheel in 2025 (N=18.125.060). Indien een kenmerk nog niet beschikbaar was voor 2025 is gekeken naar informatie uit 2024.

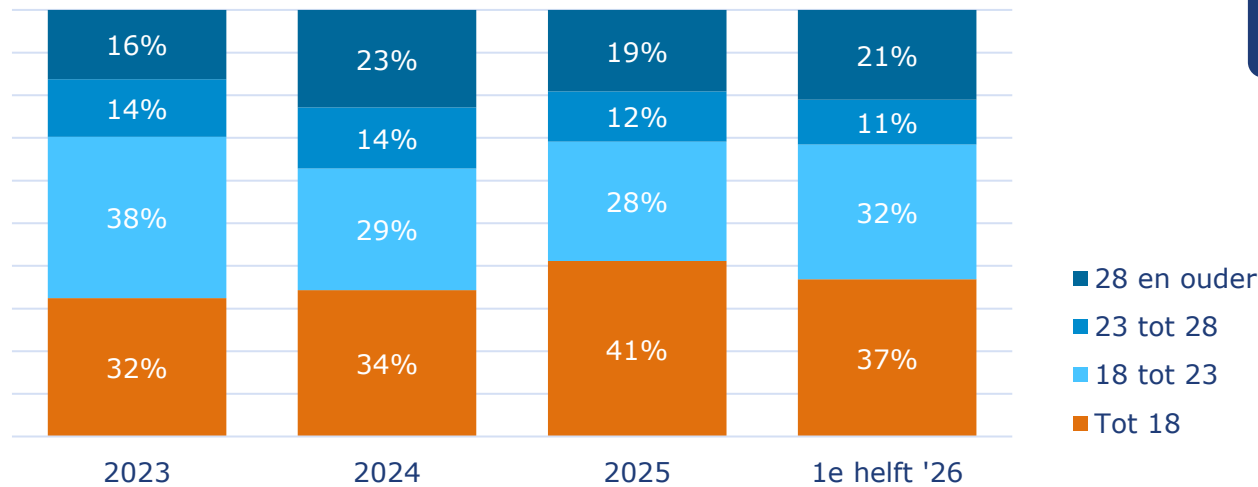
Dit zijn de persoonskenmerken van alle geregistreerde verdachten van 24% van de aanslagen met explosieven in de onderzoeksperiode (en is daarmee een bredere groep dan de aangehouden of bij het OM ingezonden verdachten). N= 1.950. Het zijn niet-unieke verdachten; als een verdachte meerdere keren voorkomt, tellen zijn of haar persoonskenmerken ook meerdere keren mee. Bij een groot deel van de aanslagen zijn (nog) geen verdachten in beeld. Hun kenmerken kunnen afwijken van de verdachten waarop deze bevindingen zijn gebaseerd.

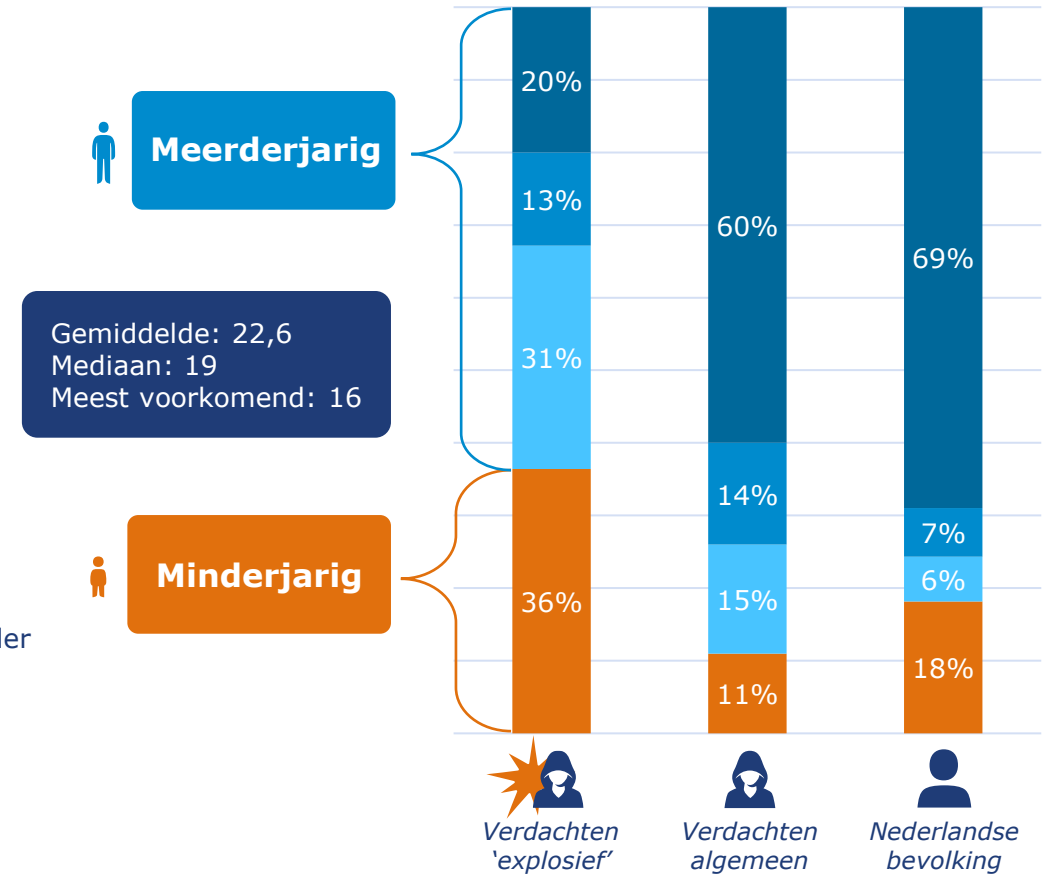
Aandeel minderjarige verdachten nam eerst toe en nam in de eerste helft van 2026 af

- Steeds was ongeveer 70% van de verdachten van aanslagen met explosieven onder de 23 jaar.
- Het aandeel minderjarigen was groot, in 2025 was het aandeel minderjarig het grootst t.o.v. de andere jaren. De ontwikkeling toont geen duidelijke verjonging.
- Verdachten van aanslagen met explosieven (36%) waren veel vaker minderjarig dan verdachten van alle misdrijven (11%) of dan alle minderjarigen binnen de Nederlandse bevolking (18%).

Verdachten aanslagen explosieven
Verhouding leeftijdscategorieën over tijd

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding leeftijdscategorieën

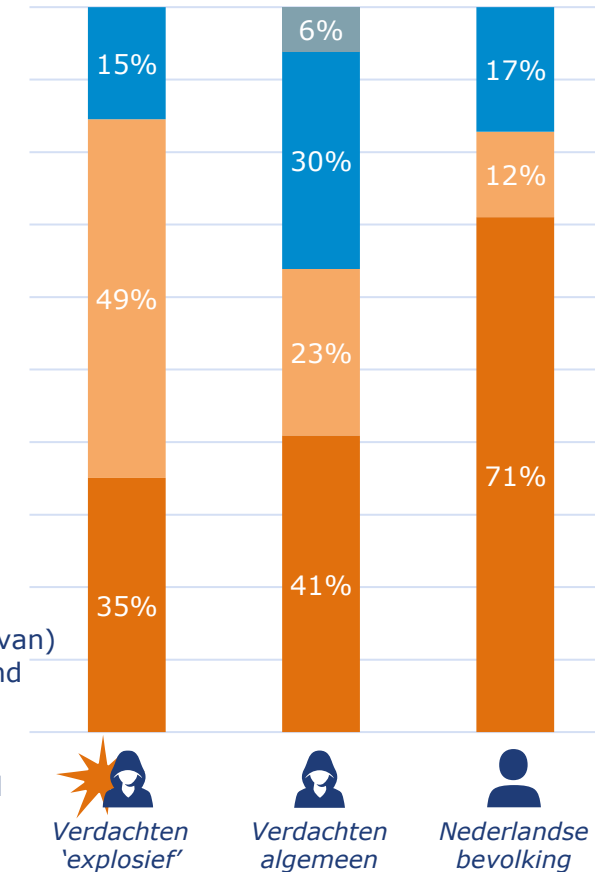
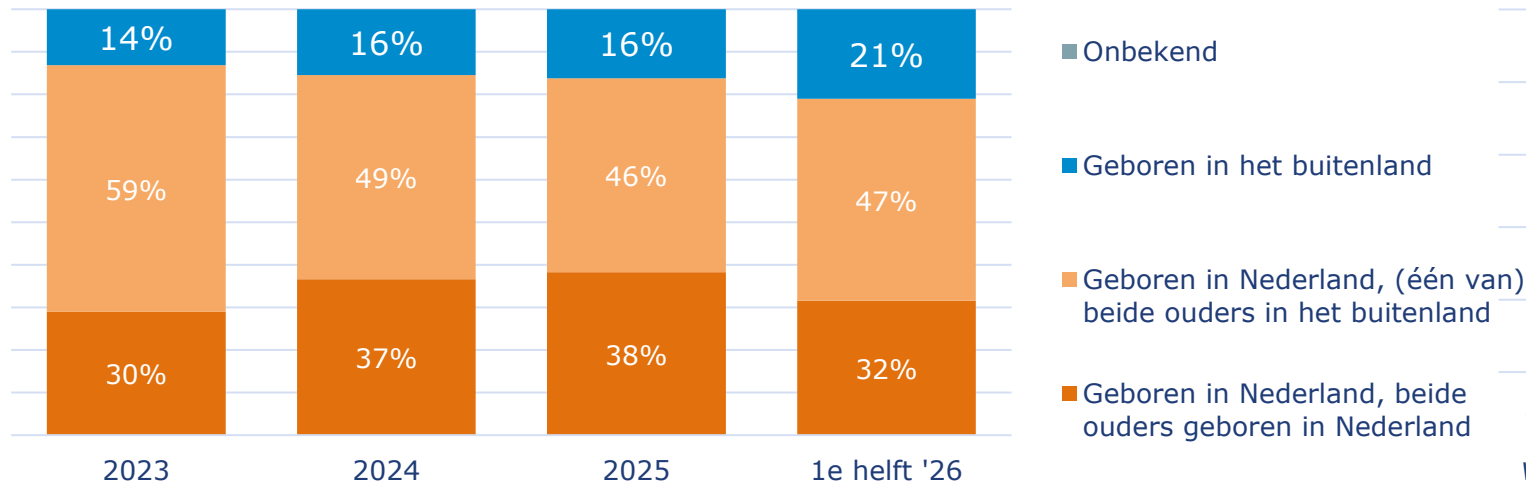

Aandeel verdachten geboren in Nederland nam in de onderzoeksperiode af

- De verdachten van aanslagen met explosieven die in Nederland zijn geboren bleven steeds de grootste groep. Al nam die groep de eerste helft van 2026 licht af.
- Ze waren vaker in Nederland geboren (84%) dan de groep algemene verdachten (alle misdrijven) (64%).
- Daarbinnen had bijna de helft van het aantal verdachten van aanslagen met explosieven minimaal één ouder die in het buitenland is geboren. Dat is een aanzienlijk groter deel dan onder de totale groep verdachten (van alle misdrijven, 23%) of dan bij de algehele Nederlandse bevolking (12%).

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding 'Waar geboorteland (ouders)'

Verdachten aanslagen explosieven Verhouding 'Waar geboorteland (ouders)' over tijd

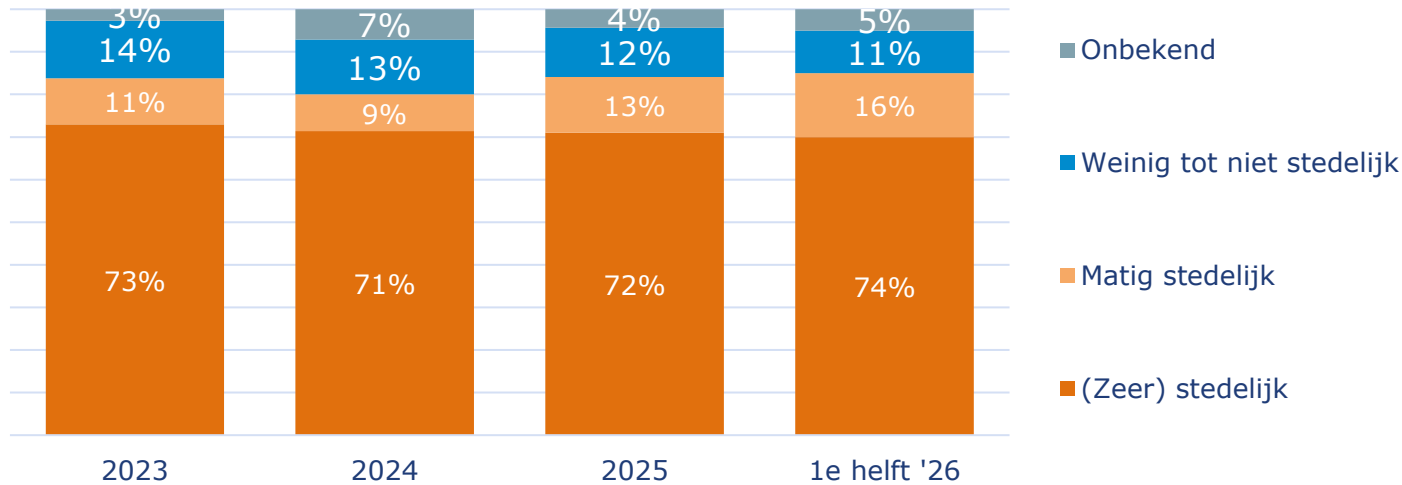

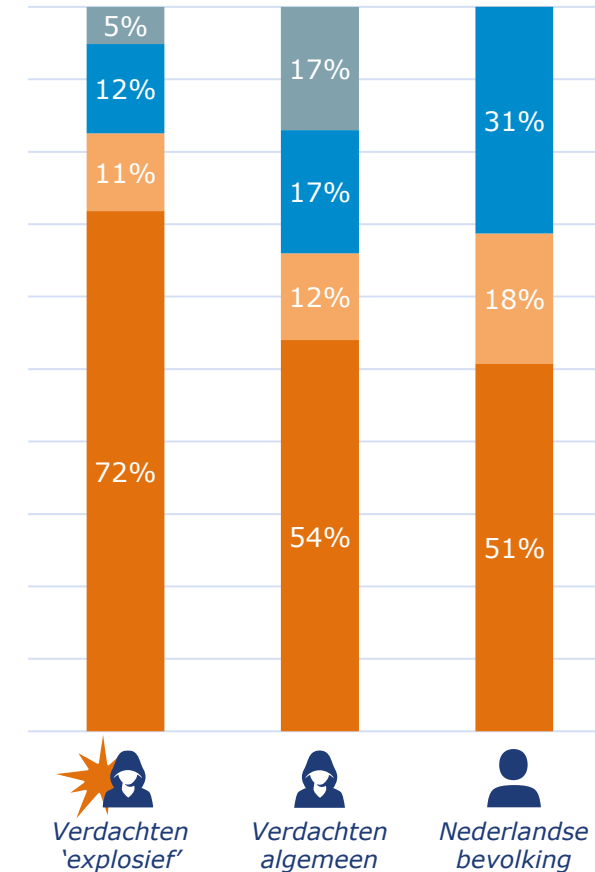
De stedelijkheid van de woonplaats van verdachten lijkt stabiel

- Bijna drie kwart van de verdachten van aanslagen met explosieven woonde in (zeer) stedelijk gebied en dat bleef redelijk stabiel.
- Het aandeel dat in 'matig stedelijk' woonde, lijkt in de onderzoeksperiode licht te zijn toegenomen. Maar in elke periode is ook sprake van klein aandeel 'onbekend'.
- De categorie 'onbekend' maakt ook een vergelijking met de populatie 'algemene verdachten' moeilijk. Wel kan worden gesteld dat de verdachte van een aanslag met explosieven (minimaal 72%) aanzienlijk vaker in (zeer) stedelijk gebied woont dan de gemiddelde Nederlander (51%).

Verdachten aanslagen explosieven
Verhouding stedelijkheid over tijd

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding stedelijkheid

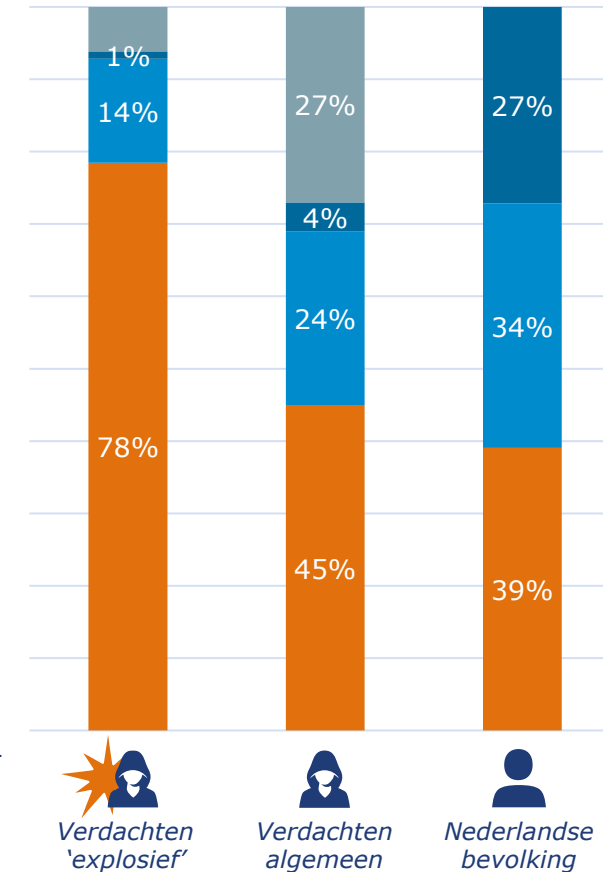
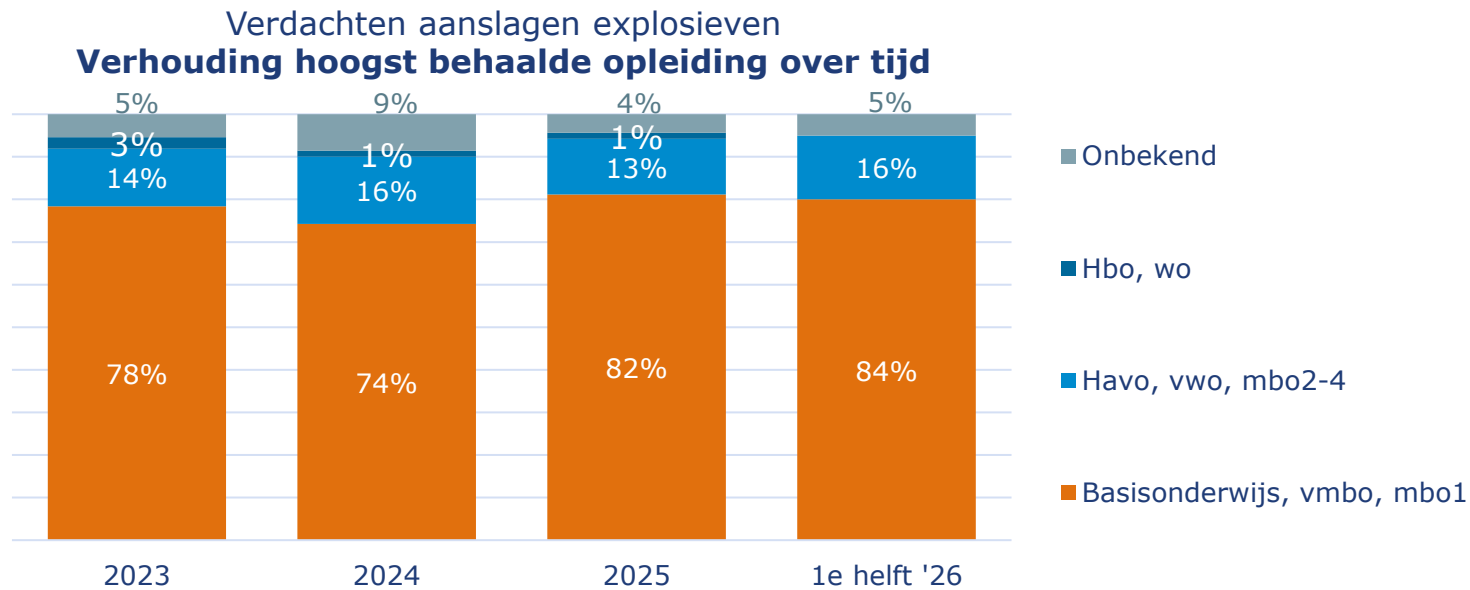

Verdachten aanslagen explosieven steeds vaker maximaal middelbaar onderwijs behaald

- Verdachten van aanslagen met explosieven hadden binnen de onderzoeksperiode het vaakst maximaal basisonderwijs, vmbo of mbo1 behaald en het aandeel lijkt licht toe te nemen.
- Zij scoorden deze laagste kwalificatie veel vaker (78%) dan de algemene verdachtengroep (45%) of bij de Nederlandse bevolking in z'n geheel (39%). Al is voor verdachten een aanzienlijk deel van de hoogst genoten opleiding nog onbekend.

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding hoogst behaalde opleiding

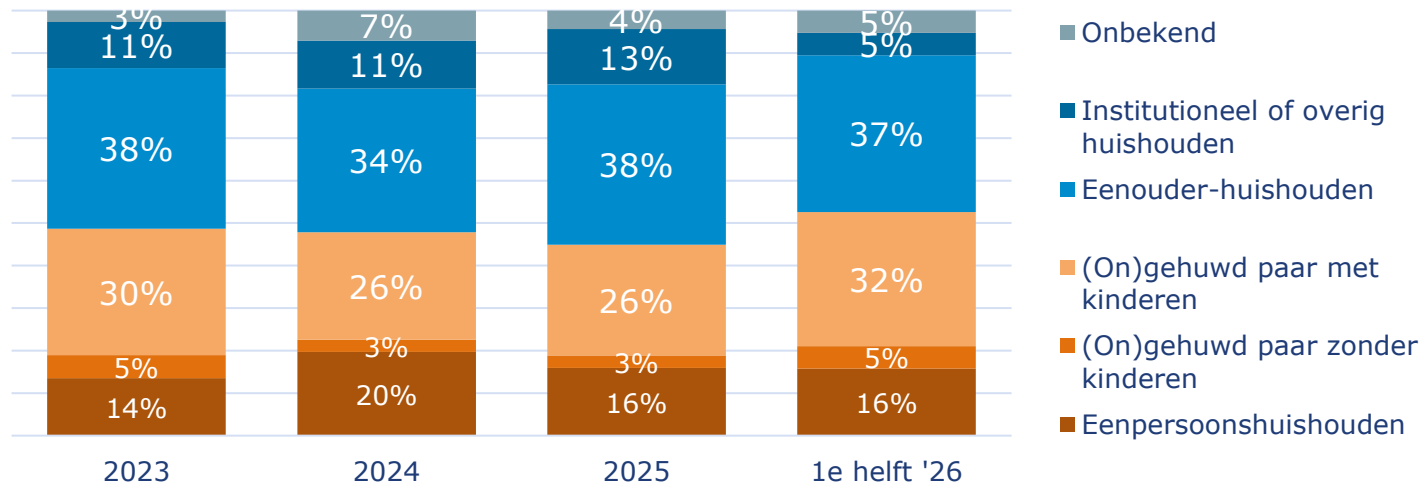

Het type huishouden waarin de verdachte woont, schommelde maar vertoont geen patroon

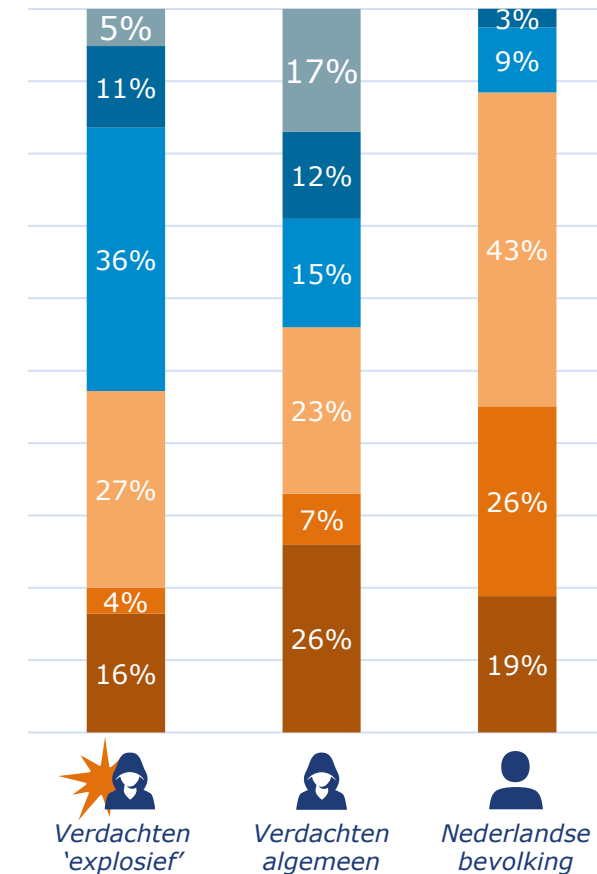

- In elke periode woonde de verdachte van aanslagen met explosieven het vaakst in een éénouder-huishouden (36%).
- Dat wijkt sterk af van verdachten in het algemeen (15%), al is het aandeel 'onbekend' hier groot (17%), en van de Nederlandse bevolking (9%).
- Ook met het relatief grote aandeel 'onbekend' bij de verdachten van alle misdrijven lijken de verhoudingen binnen de groep verdachten van aanslagen met explosieven bij alle categorieën afwijkend.

Verdachten aanslagen explosieven
Verhouding type huishouden over tijd

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding type huishouden

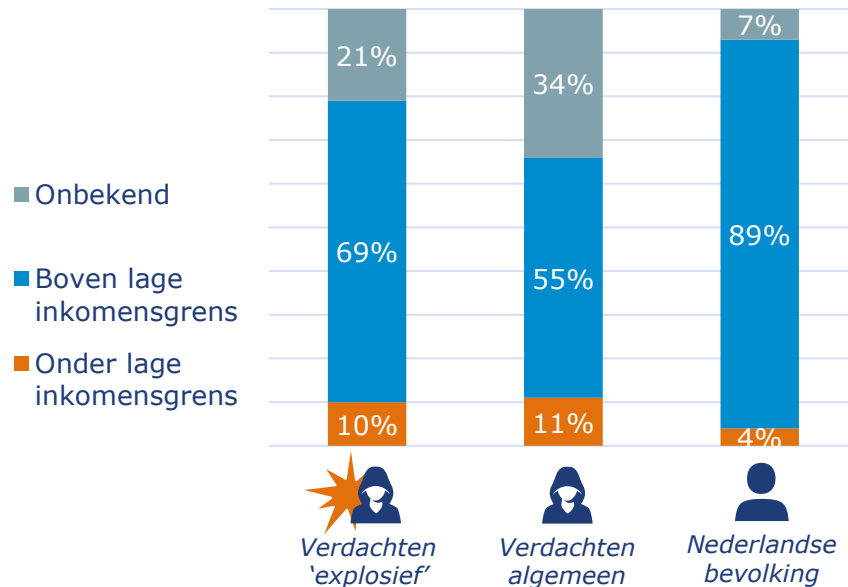

Aandeel verdachten met laagste huishoudinkomens bleef hoog

- Vanwege de hoge afrondingsgraad (op 100-tallen) op de relatief kleine groep verdachten van aanslagen met explosieven, kunnen de aandelen flink fluctueren over de jaren waardoor valide conclusies niet te trekken zijn.
- Voor de gehele groep verdachten van een aanslag met een explosief geldt dat zij vaker dan de Nederlandse bevolking (4%) en ongeveer net zo vaak als verdachten in het algemeen (11%) in een huishouden wonen dat een inkomen onder de lage inkomensgrens heeft. Voor 21% is dit onbekend.
- En los van die inkomensgrens ligt het huishoudinkomen bij 70% van de verdachten van aanslagen met explosieven onder het gemiddelde huishoudinkomen in Nederland. Hier is 15% onbekend.

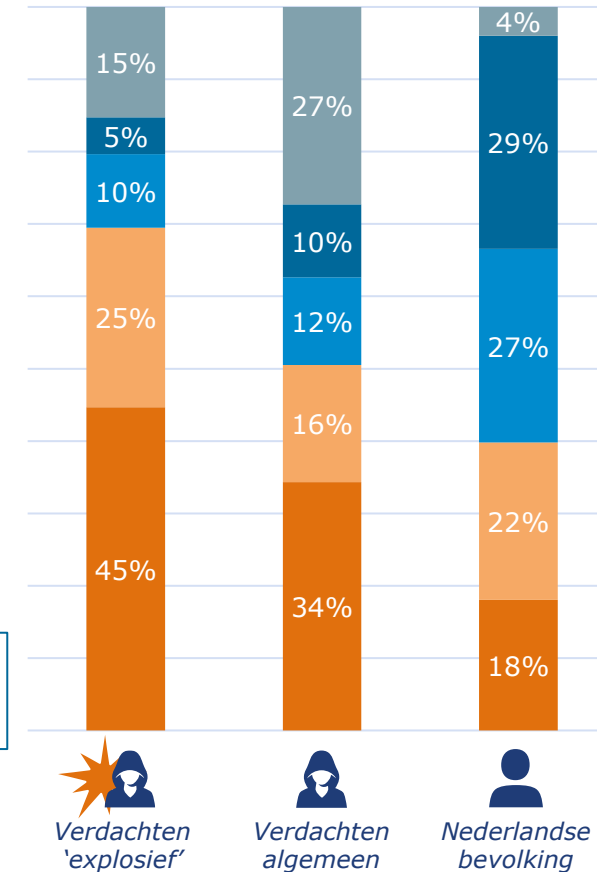
Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding inkomenspercentiel huishouden

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding onder lage inkomensgrens

- Onbekend
- 76-100 procent
- 51-75 procent
- 26-50 procent
- 0-25 procent

50% is een
gemiddeld
huishoudinkomen

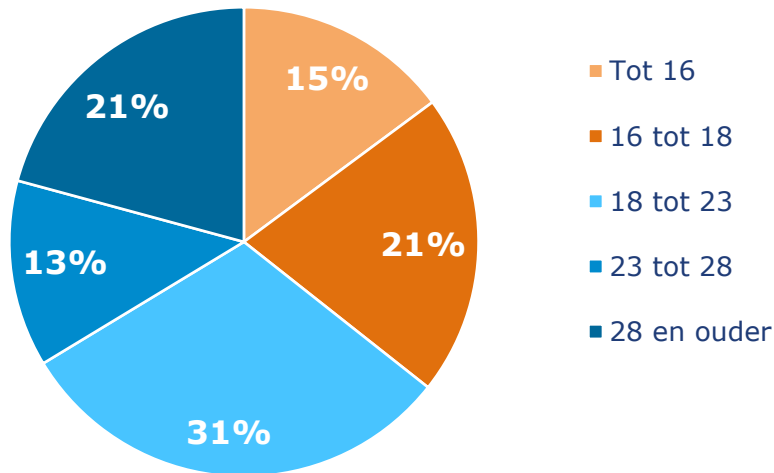

15% verdachten jonger dan 16 jaar, helft van hun aanslagen pleegden zij dicht bij huis

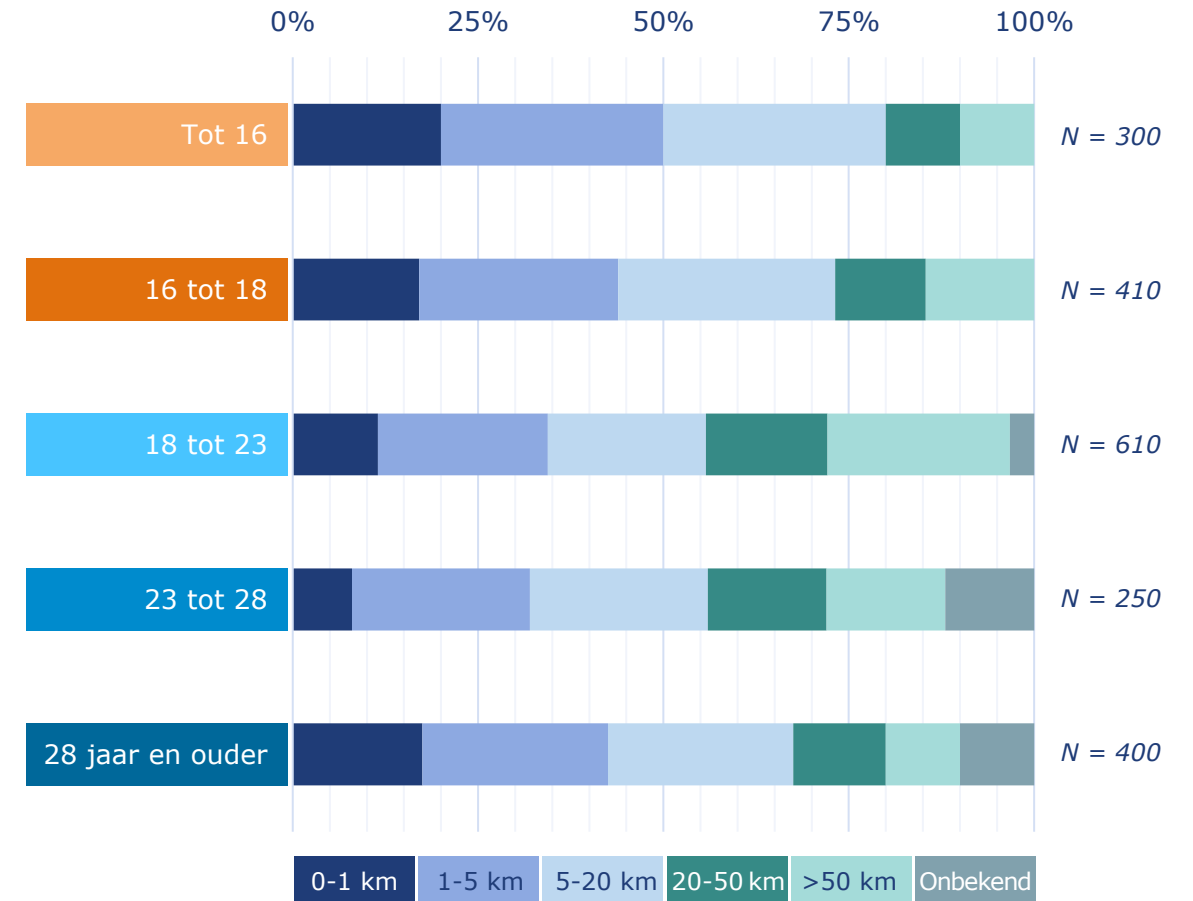
- De aanslagen met explosieven die de jongste groep verdachten (tot 16 jaar) pleegden, bevonden zich in de helft van de gevallen binnen een straal van vijf kilometer van hun woonplaats. De oudere verdachten gingen vaker verder weg.
- 18 tot 23 jarigen pleegden de meeste aanslagen op vijftig kilometer of meer van hun woonplaats.

Leeftijdscategorieën

Afstand woon-pleeg per leeftijdscategorie

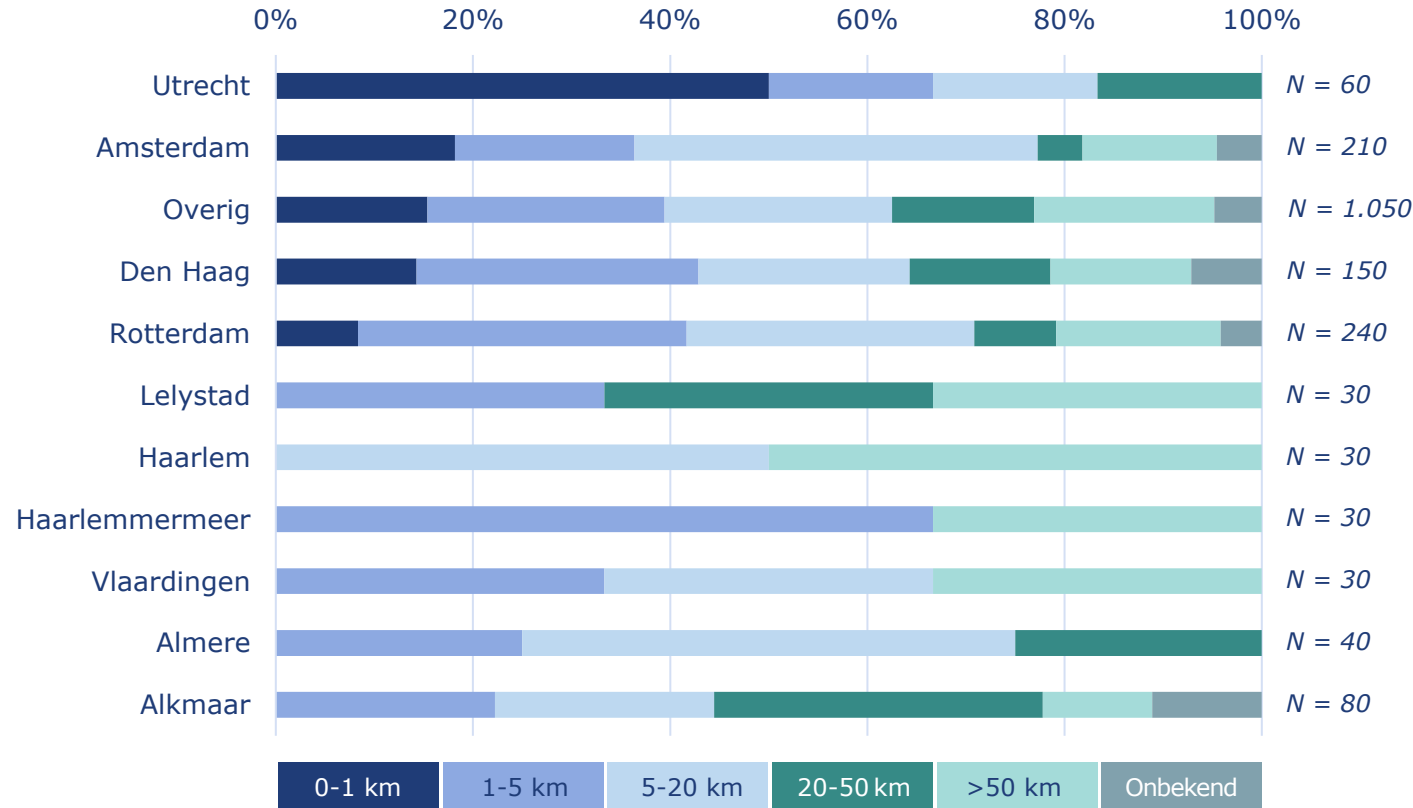

Aantallen afgerond op tientallen

Reisafstand naar de belangrijkste pleeggemeenten van aanslagen met explosieven

In welke gemeente waar aanslagen plaatsvonden, werden deze relatief vaak dicht bij de woonplaats van de verdachte gepleegd?

Aantallen afgerond op tientallen

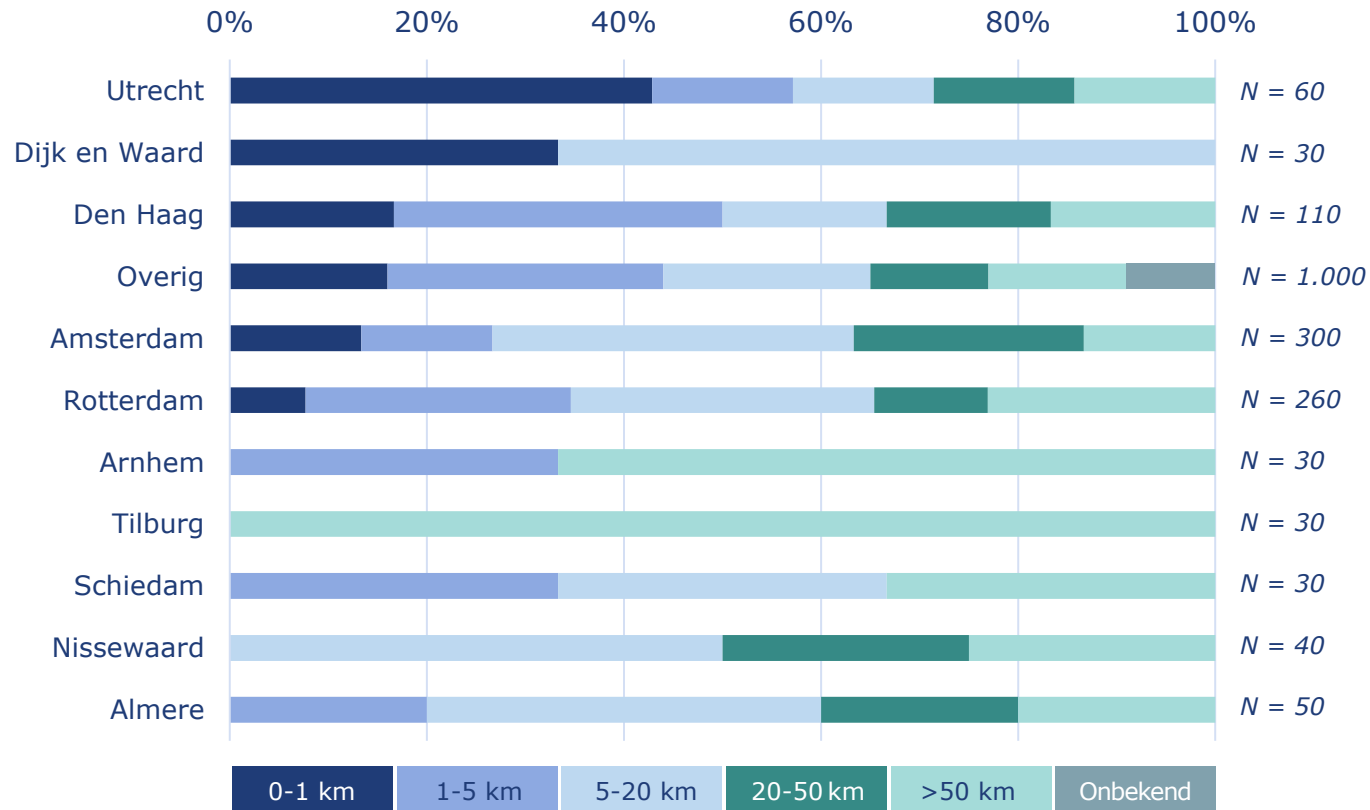
In Utrecht werden de aanslagen met explosieven relatief het vaakst (50%) gepleegd door verdachten die binnen een straal van één kilometer woonden. In Amsterdam was dat in bijna één vijfde van de gevallen zo en in absolute aantallen was dat vaker dan bij een pleeglocatie binnen de gemeente Utrecht.

De aanslagen met explosieven in Haarlem werden relatief het vaakst gepleegd door verdachten die vijftig kilometer of verder van Haarlem woonden. Maar het aantal verdachten bij deze aanslagen in Haarlem was relatief laag (n=30).

Reisafstand vanuit belangrijkste woongemeenten om aanslagen met explosieven te plegen

Vanuit welke woongemeenten van verdachten pleegden zij de aanslag met een explosief relatief vaak dicht bij huis?

Aantallen afgerond op tientallen

Verdachten van een aanslag met een explosief reisden vanuit Utrecht relatief gezien het vaakst binnen een straal van 1 kilometer om de aanslag te plegen. (43%). De verdachten die in de gemeente Dijk en Waard wonen, bleven ook vaak zeer dicht bij huis (33%).

Tilburgse verdachten pleegden hun aanslag met een explosief verder dan vijftig kilometer van huis*. Ook de verdachten uit Schiedam deden dat relatief vaak (33%). Het zijn kleine aantallen verdachten waardoor een verschil van enkele aantallen snel tot andere conclusies kan leiden.

Waar woonden de verdachten en waar pleegden ze de aanslagen met explosieven?

Wonen

In de gemeenten **Amsterdam, Rotterdam en Den Haag** vonden de meeste aanslagen met explosieven plaats. Daar woonden ook de meeste verdachten van dit type misdrijf. Zij pleegden zowel dicht bij huis als verder weg hun aanslagen. Opvallend is wellicht dat Rotterdamse verdachten dat relatief weinig binnen één kilometer van hun huis deden.

Als woongemeente vallen ook **Utrecht en Almere** op. De in Utrecht woonachtige verdachten pleegden de aanslagen relatief vaak dicht bij huis (ruim de helft binnen vijf kilometer) waar dat voor de Almeerse verdachten maar in 20% van de gevallen gold.

Plegen

Tilburgse verdachten pleegden hun aanslagen met explosieven verder dan vijftig kilometer van huis. **Tilburg** is niet terug te vinden tussen de belangrijkste gemeenten waar aanslagen met explosieven in de onderzoeksperiode werden gepleegd.

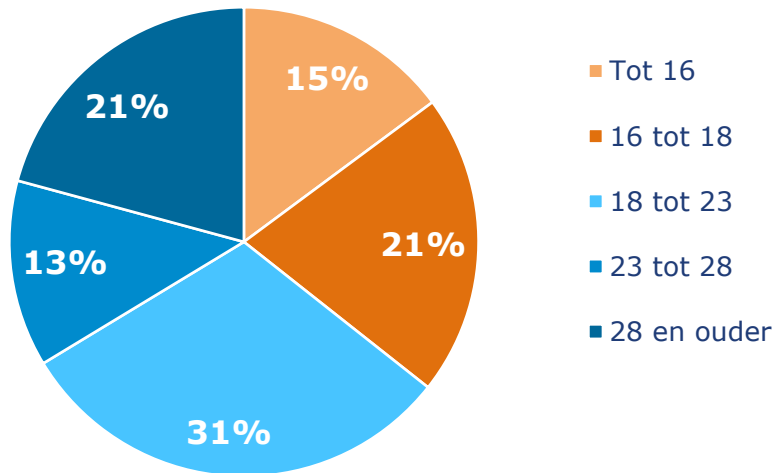
Daar bevinden zich wel **Alkmaar en Utrecht**. Van de aanslagen die in de onderzoeksperiode in Alkmaar werden gepleegd, waren de verdachten relatief vaak afkomstig binnen een straal van twintig kilometer (44%). Voor pleeggemeente Utrecht gold zoals eerder genoemd voor bijna alle verdachten dat ze relatief dicht bij of in Utrecht woonden: 83% binnen twintig kilometer.

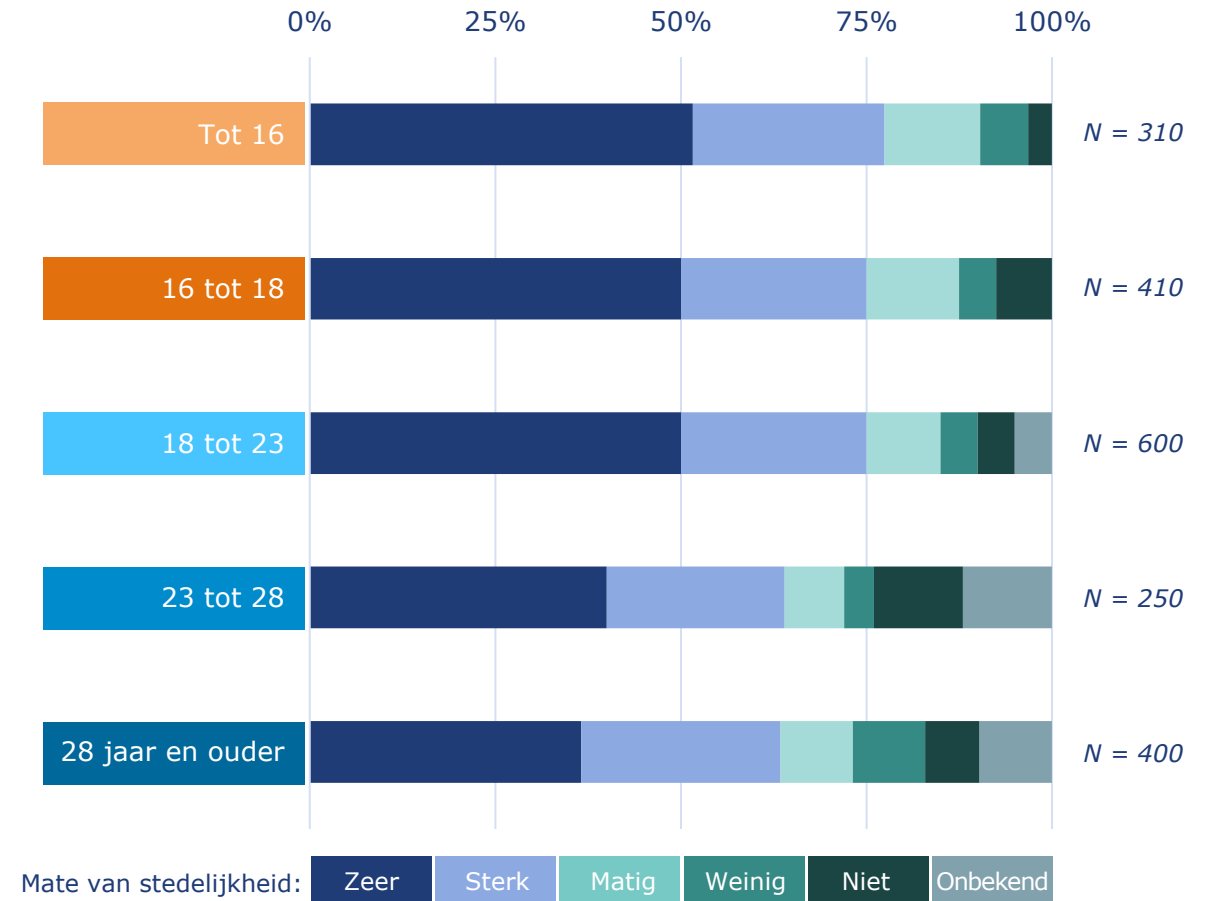
Jonge verdachten van aanslagen met explosieven woonden vaker in (zeer) sterk stedelijk gebied

- De jongste verdachten van aanslagen met explosieven in de onderzoeksperiode, woonden vaker in zeer stedelijk gebied.
- Dat is ook de groep die het vaakst een (zeer) kleine afstand aflegde tussen woon- en pleeglocatie.
- De verdachten van aanslagen met explosieven woonden maar voor een klein deel in niet-stedelijk gebied. Als ze dat wel deden, waren ze het vaakst tussen 23 en 28 jaar oud.

Leeftijdscategorieën

Stedelijkheid per leeftijdscategorie

Aantallen afgerond op tientallen

Bij 80% van de aanslagen werden slachtoffers geregistreerd. 6% kwam meer dan één keer voor

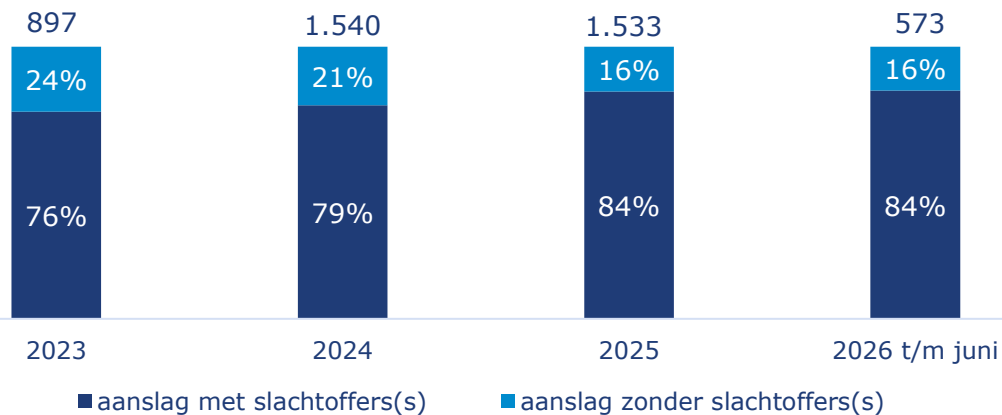

Bij **80%** van de aanslagen (3.654) met explosieven in de periode jan.2023 t/m jun.2026* werden één of meerdere slachtoffers geregistreerd. Dit zijn 5.319 unieke slachtoffers.

6% van de slachtoffers kwam **meer dan één keer** voor als slachtoffer van een aanslag met explosieven.

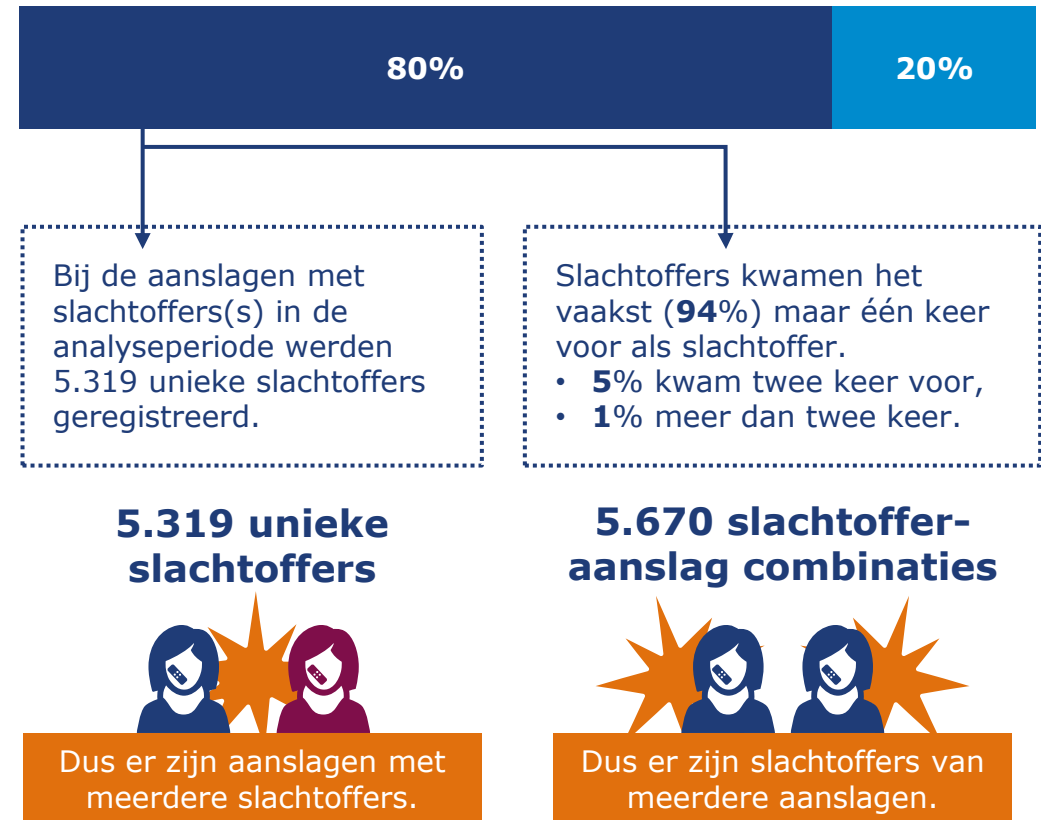
**Gemeten op 6 aug.2026. Als dossiers nog niet zijn afgesloten, kan het aantal slachtoffers nog veranderen.*

4.543 aanslagen in analyseperiode.
Jaarlijks aandeel, met en zonder slachtoffer(s)

4.543 aanslagen met explosieven in periode jan.2023 t/m jun. 2026.

■ aanslag met slachtoffer(s) ■ aanslag zonder slachtoffer(s)

Slachtoffers van aanslagen met explosieven in de periode 2023 t/m juni 2026...

... waren meestal man (58%)

Referentie: dat is ongeveer gelijk aan het aandeel bij alle slachtoffers van een misdrijf (56% man). Het is hoger dan onder de gehele Nederlandse bevolking (50% man).

...waren gemiddeld 41,9 jaar oud leeftijd

Referentie: dat is vergelijkbaar met alle slachtoffers van een misdrijf (42,8) en met de algehele bevolking (42,4).

De meest voorkomende leeftijd was 52 jaar

... waren het vaakst geboren in Nederland (69%)

Referentie: dat is minder dan bij het totaal aantal slachtoffers van misdrijven (77%) en t.o.v. de gehele bevolking (83%).

... woonden m.n. in (zeer) stedelijk gebied (73%)

De referentiegroepen woonden minder vaak in (zeer) stedelijk gebied: 60% van alle slachtoffers en 51% de bevolking. De rest woonde in matig of in weinig tot niet stedelijk gebied.

... hadden het vaakst maximaal middelbaar onderwijs behaald (65%).

Referentie: bij slachtoffers van alle misdrijven was dat lager (50%). Het aandeel 'onbekend' bij slachtoffers is relatief groot waardoor geen vergelijking met de Nederlandse bevolking gemaakt kan worden.

... hadden in 9% van de gevallen een huishoudinkomen onder de lage inkomensgrens.

Referentie: dat is vijf procentpunt hoger dan bij de slachtoffers van alle misdrijven (4%). Binnen de totale Nederlandse bevolking bedroeg dit percentage ook 4%.

... behoorden het vaakst tot het type huishouden 'paar met kinderen' (40%)

Referentie: Ze wijken daarmee niet bijzonder af van de referentiepopulaties; ook onder de slachtoffers in het algemeen (36%) en onder de algehele bevolking (43%) kwam dit type huishouden het vaakst voor.

Referentiepopulaties : slachtoffers van alle misdrijven in 2025 (N=585.110) en de Nederlandse bevolking als geheel in 2025 (N=18.125.060). Indien een kenmerk nog niet beschikbaar was voor 2025 is gekeken naar informatie uit 2024.

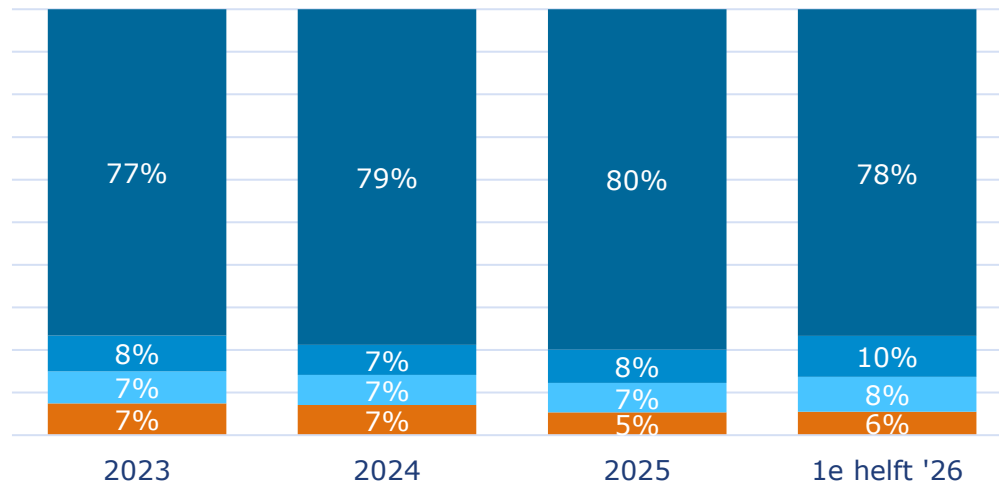
Dit zijn de persoonskenmerken van alle geregistreerde slachtoffers van 80% van de aanslagen met explosieven in de onderzoeksperiode. N= 5.670. Het zijn niet-unieke slachtoffers; als een slachtoffer meerdere keren voorkomt, tellen zijn of haar persoonskenmerken ook meerdere keren mee. Bij een deel van de aanslagen zijn (nog) geen slachtoffers in beeld. Hun kenmerken kunnen afwijken van de slachtoffers waarop deze bevindingen zijn gebaseerd.

Leeftijdscategorieën van slachtoffers aanslagen explosieven bleven stabiel

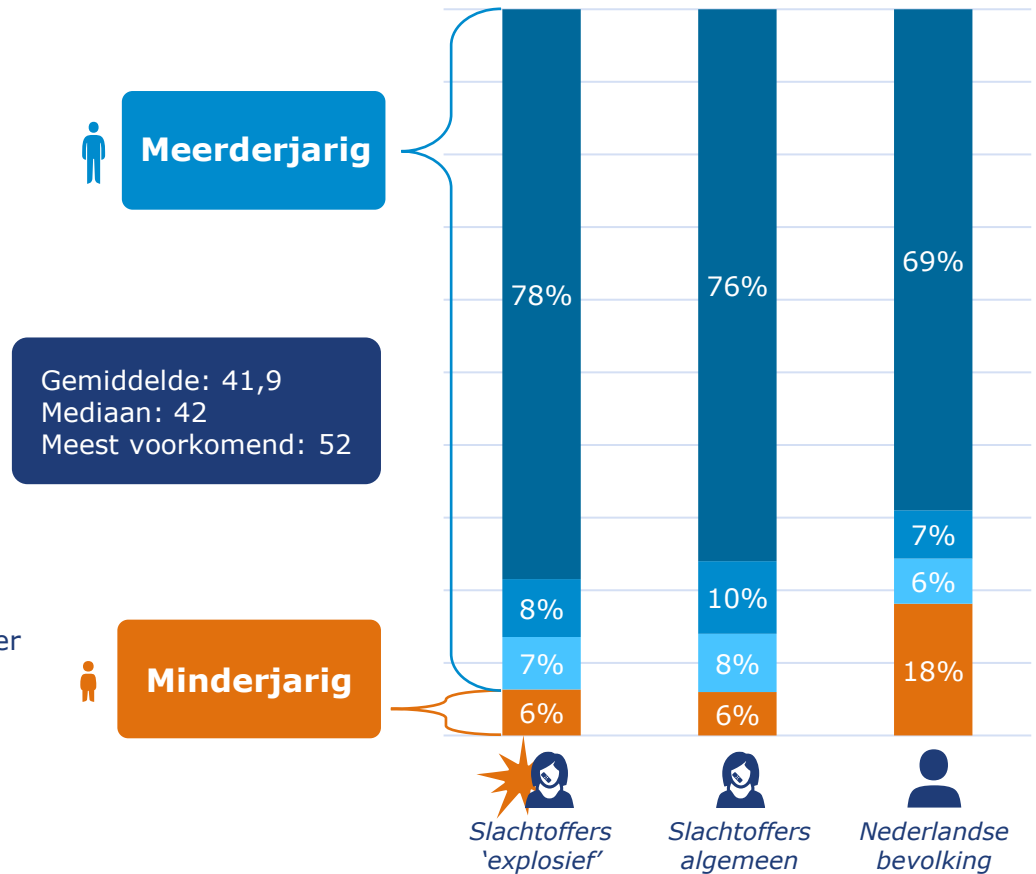
- Binnen de onderzoeksperiode was steeds ongeveer 14% van de slachtoffers van aanslagen met explosieven jonger dan 23 jaar. In 2025 was het 12%.
- Dat was ongeveer even vaak als bij het slachtoffer in het algemeen.
- De Nederlandse bevolking bestond daarentegen voor 24% uit jongeren tot 23 jaar.

Slachtoffers aanslagen explosieven
Verhouding leeftijdscategorieën over tijd

■ 28 en ouder
■ 23 tot 28
■ 18 tot 23
■ Tot 18

Verdachten aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding leeftijdscategorieën

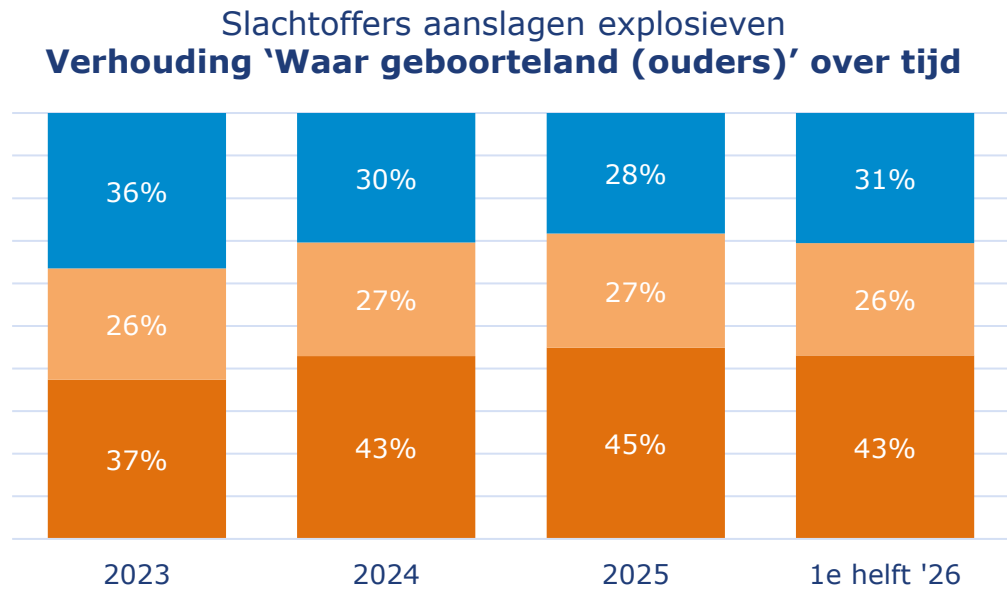

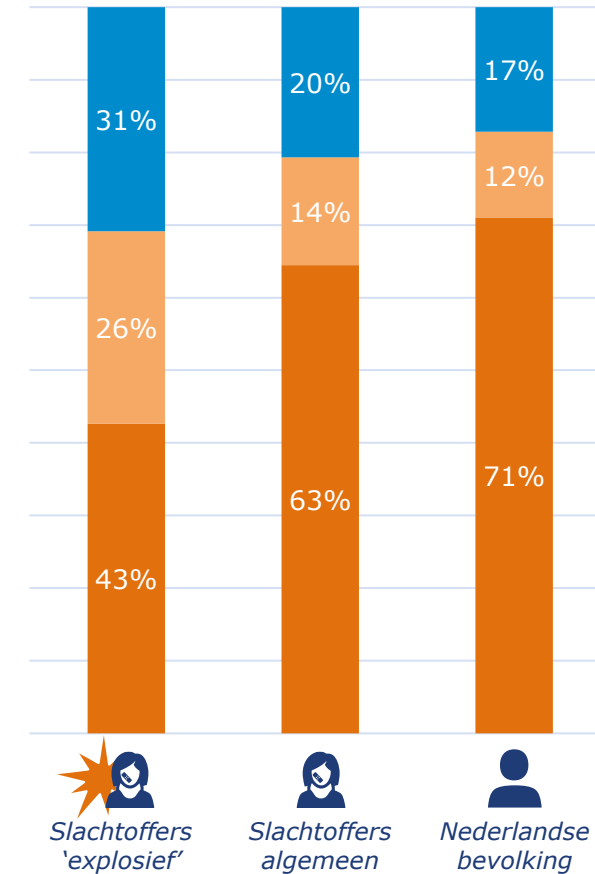
Aandeel slachtoffers aanslagen met explosieven geboren in Nederland bleef ongeveer 70%

- In de eerste helft van 2026 bedroeg het aandeel slachtoffers van aanslagen met explosieven dat in Nederland is geboren 69% en dat was in voorgaande perioden vergelijkbaar.
- Ze waren daarmee licht ondervertegenwoordigd ten opzichte van de algemene groep slachtoffers (77%) en ten opzichte van de Nederlandse bevolking als geheel (83).

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding 'Waar geboorteland (ouders)'

- Geboren in het buitenland
- Geboren in Nederland, (één van) beide ouders in het buitenland
- Geboren in Nederland, beide ouders geboren in Nederland

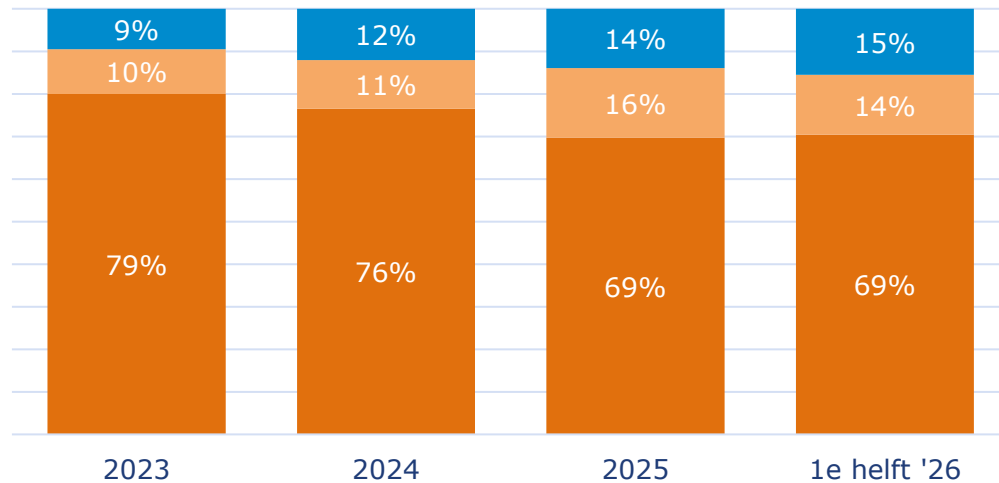

Sterke stedelijkheid van woonplaats slachtoffers liep terug, bleef wel het grootste aandeel

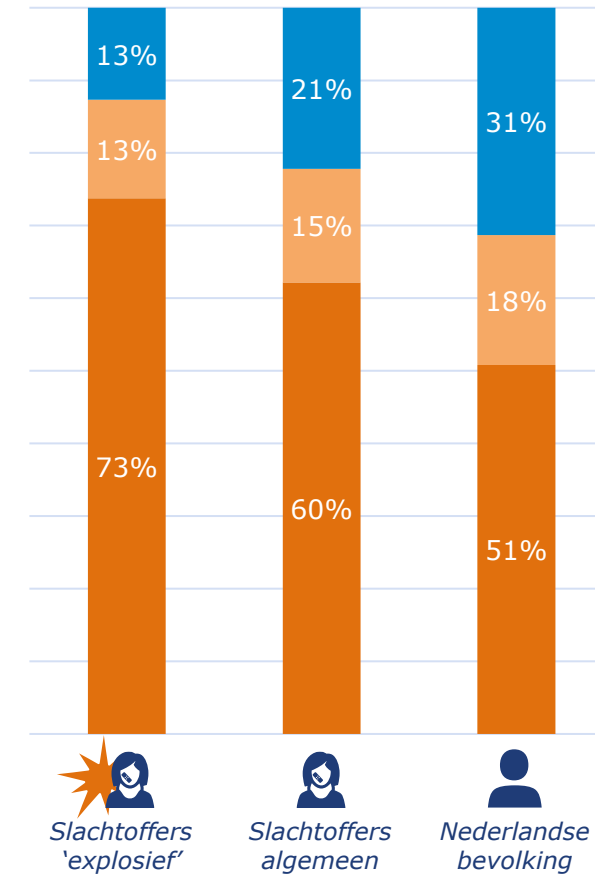
- De sterke stedelijkheid van de woonplaats van de slachtoffers van aanslagen met explosieven is wat hier vooral opvalt. Maar gedurende de onderzoeksperiode nam het verhoudingsgewijs af.
- Vergeleken met slachtoffers van alle misdrijven (60%) of met de Nederlandse bevolking (51%) woonde het slachtoffer van dit type aanslagen veel vaker (73%) in (zeer) stedelijk gebied.

Slachtoffers aanslagen explosieven
Verhouding Stedelijkheid over tijd

■ Weinig tot niet stedelijk
■ Matig stedelijk
■ (Zeer) stedelijk

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding stedelijkheid

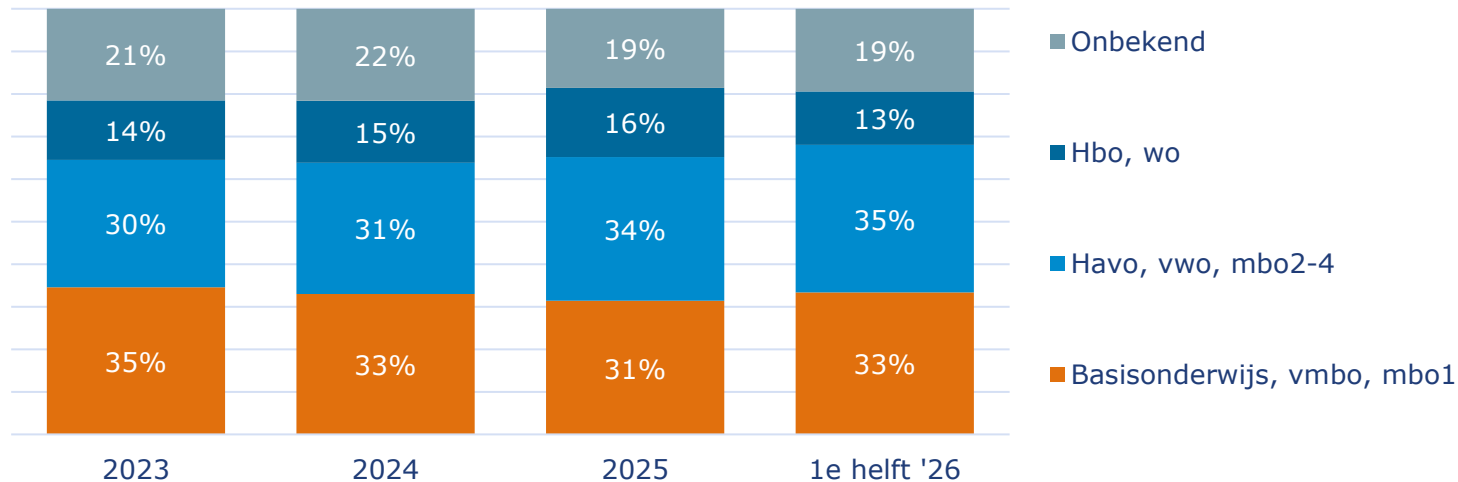

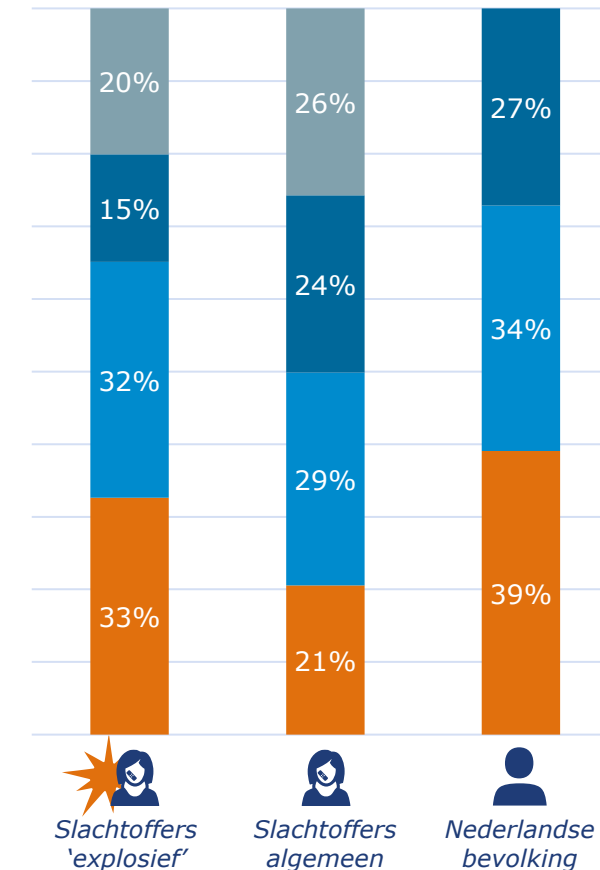
Slachtoffers aanslagen explosieven bleven voor twee derde maximaal middelbaar opgeleid

- Gedurende de onderzoeksperiode wijzigde het opleidingsniveau van de slachtoffers van aanslagen met explosieven niet significant. Het bevond zich in elke periode rond de 66%.
- Het aandeel 'onbekend' is bij slachtoffers relatief groot waardoor geen vergelijking met de Nederlandse bevolking gemaakt kan worden.
- Het slachtoffer van aanslagen met explosieven (65%) had vaker middelbaar onderwijs als hoogst behaalde opleiding dan het algemene slachtoffer van alle misdrijven (50%).

Slachtoffers aanslagen explosieven
Verhouding opleidingsniveau over tijd

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding opleidingsniveau

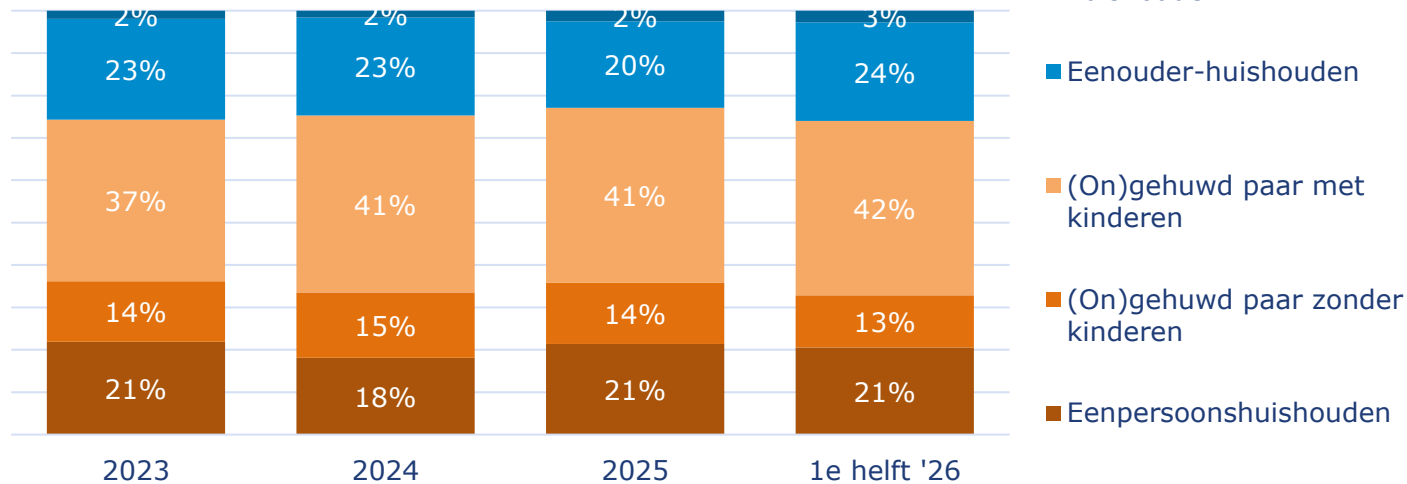

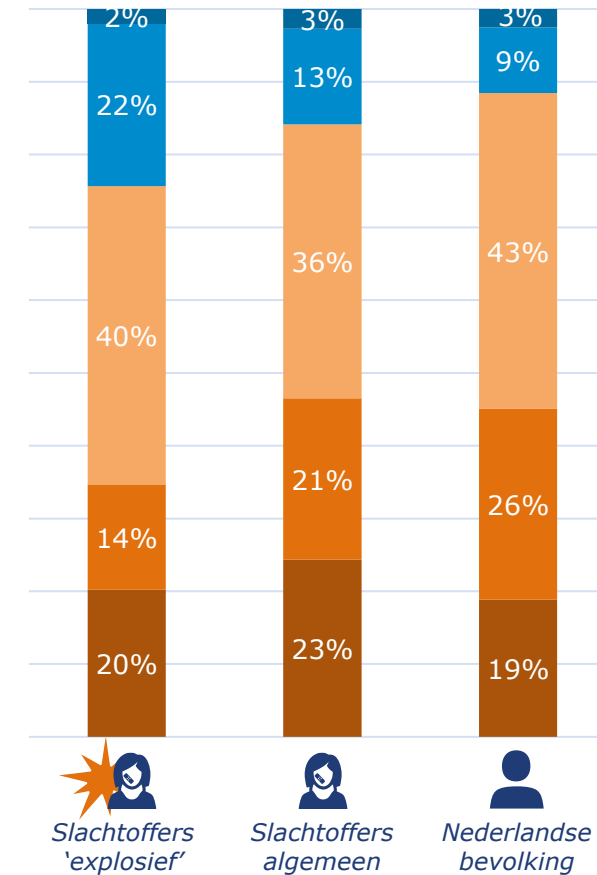
Type huishouden slachtoffers aanslagen explosieven, veranderde nauwelijks

- Het slachtoffer van een aanslag met een explosief maakte in de onderzoeksperiode het vaakst deel uit van een gezin met kinderen. In dat geval kan het slachtoffer een van de ouders of hun kind zijn. Hun aandeel bleef gedurende de periode ongeveer gelijk.
- Dit type huishouden komt grofweg ook het vaakst voor bij de twee referentiepopulaties.
- Opvallend is dat het slachtoffer van aanslagen met explosieven vaker in een éénouderhuishouden woonde ten opzichte van de beide andere populaties.

Slachtoffers aanslagen explosieven
Verhouding type huishouden over tijd

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding type huishouden

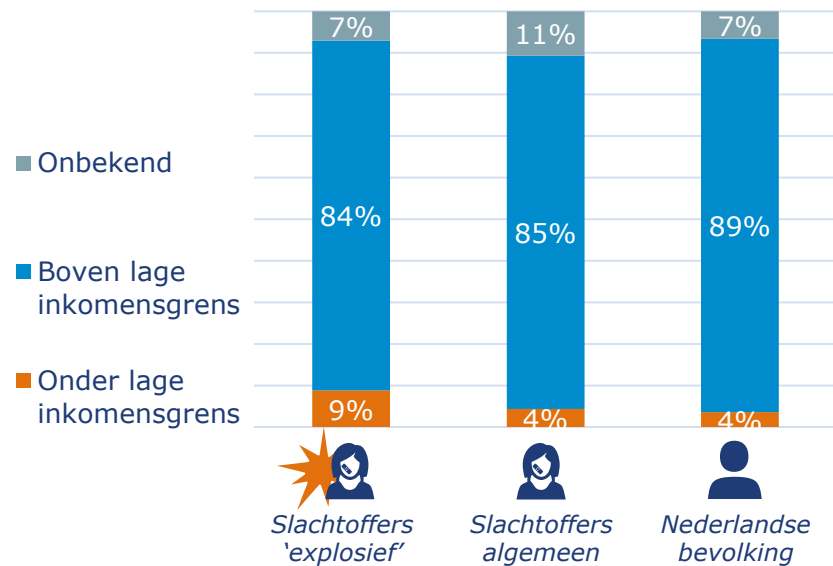

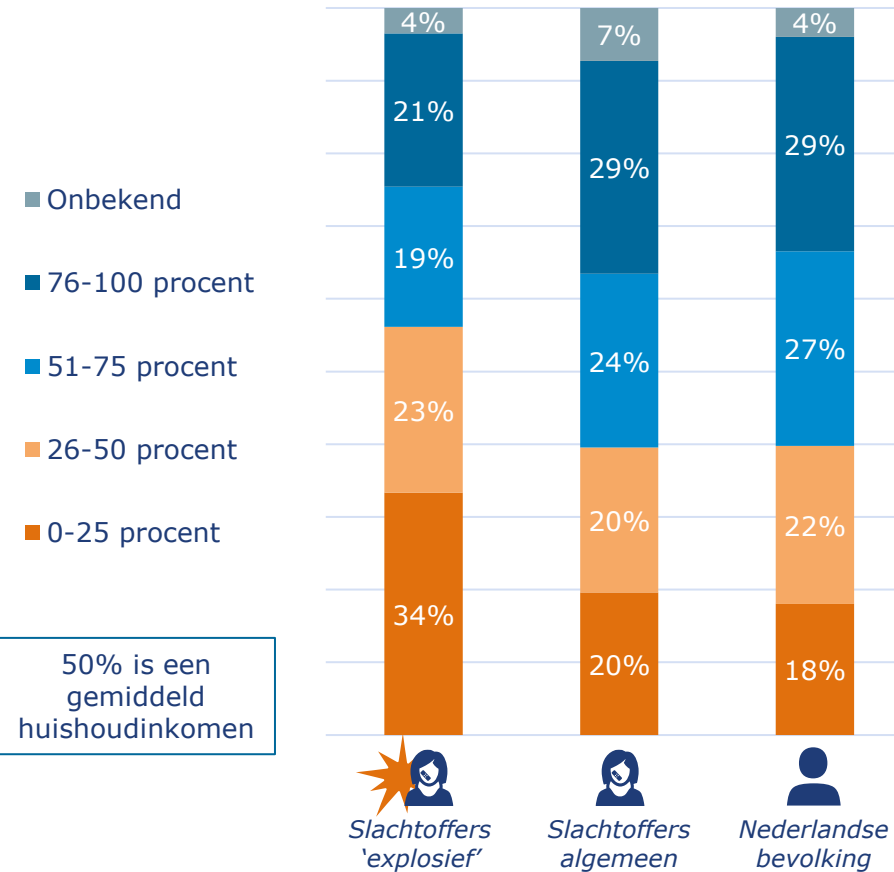
Slachtoffers van aanslagen met explosieven vaker lager huishoudinkomen

- Voor de gehele groep slachtoffers van een aanslag met een explosief geldt dat zij vaker dan de Nederlandse bevolking (4%) en dan slachtoffers in het algemeen (4%) in een huishouden wonen dat een inkomen onder de lage inkomensgrens had (9%). Voor 7% was dit onbekend.
- En los van die inkomensgrens lag het huishoudinkomen bij 57% van de slachtoffers van aanslagen met explosieven onder het gemiddelde huishoudinkomen in Nederland (hier was 4% onbekend). Dat was hoger dan bij de twee referentiepopulaties.

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding onder lage inkomensgrens

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties
Verhouding huishoudinkomen

Percentage slachtoffers aanslagen explosieven dat bij pleeglocatie woont, nam licht af

- Verreweg het vaakst (bij 78% van de slachtoffers van aanslagen met explosieven in de onderzochte periode) bevond de locatie van de aanslag zich binnen een kilometer van de woonlocatie van het slachtoffer.
- Dat aandeel nam gedurende de periode licht af.
- Er is geen vergelijking beschikbaar met de afstand tussen de woonplaats en de plaats van het delict voor slachtoffers in het algemeen.

Slachtoffers aanslagen explosieven met referentiepopulaties Verhouding afstand tussen woon- en pleeglocatie

